

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Α΄, Β΄ ΚΑΙ Γ΄ ΤΑΞΕΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ, ΑΘΗΝΑ 2021

**Πράξη «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού
Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» - MIS: 5035542**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Μέρος	4
Α. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4
Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα οργανικά ενταγμένο στην ελληνική εκπαίδευση	4
Ο θεμελιώδης παιδαγωγικός και ανθρωπολογικός προσανατολισμός του μαθήματος των Θρησκευτικών	4
Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα παιδείας και πολιτισμού	4
Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα ταυτότητας του προσώπου	5
Β. ΣΚΟΠΟΘΕΣΙΑ	5
Γενικοί σκοποί	5
Ειδικοί στόχοι	6
Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ	7
Δ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ	7
Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	9
Β' Μέρος.....	10
Αναλυτική Παρουσίαση του Προγράμματος Σπουδών	10

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Α', Β', Γ' ΤΑΞΕΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Α' Μέρος

Α. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα οργανικά ενταγμένο στην ελληνική εκπαίδευση

Το μάθημα των Θρησκευτικών εντάσσεται στον κανόνα των υποχρεωτικών σχολικών μαθημάτων, τα οποία διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση του ελληνικού σχολείου. Η οργάνωση και η λειτουργία του θεμελιώνονται στο Σύνταγμα της Ελλάδας, στους νόμους του ελληνικού κράτους, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), και τις συμβάσεις και συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣΤΕ (1749&1750/2019). Βασική αποστολή του μαθήματος των Θρησκευτικών αποτελεί η «ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης», η οποία είναι συνταγματική υποχρέωση του κράτους. Για να υπηρετεί τον εν λόγω σκοπό, το μάθημα διδάσκεται επί ικανό αριθμό ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαία στο πρόγραμμα του Δημοτικού, Γυμνασίου, ΓΕΛ και ΕΠΑΛ και τα μαθησιακά αποτελέσματά του αξιολογούνται συντελώντας στη γενικότερη επίδοση των μαθητών και μαθητριών.

Ο θεμελιώδης παιδαγωγικός και ανθρωπολογικός προσανατολισμός του μαθήματος των Θρησκευτικών

Το παιδαγωγικό και μορφωτικό έργο, που παρέχεται μέσω της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών, αποσκοπεί στην ενίσχυση και την εμπέδωση της θρησκευτικής συνείδησης των ορθόδοξων μαθητών και μαθητριών. Η προοπτική αυτή υπηρετεί την ολόπλευρη ανάπτυξή τους, κυρίως δε συμβάλλει στην καλλιέργεια του ανθρώπινου προσώπου ως μοναδικής, ανεπανάληπτης και ελεύθερης ύπαρξης. Με αυτόν τον τρόπο το μάθημα παρέχει όλα τα αναγκαία ερεθίσματα, ώστε να γνωρίζουν τον εαυτό τους, να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους ανθρώπους και τον κόσμο γύρω τους, όπως, επίσης, να αφουγκράζονται και να αντιμετωπίζουν τις μεγάλες προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα παιδείας και πολιτισμού

Το μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί μάθημα παιδείας και πολιτισμού. Σε αυτό καλούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναγνωρίσουν και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, ώστε να αποκτήσουν συναίσθηση της ευθύνης για τη συνέχειά της σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο. Υπό αυτή την έννοια, λαμβάνουν τα απαραίτητα εφόδια για να δρουν στο μέλλον ως ενεργοί πολίτες του ελληνικού κράτους, στο οποίο η παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας αποτελεί ζωντανό και λειτουργικό στοιχείο της ιστορικής ταυτότητας και του πολιτισμού του, και κατ' επέκταση συστατική παράμετρο του δημόσιου χώρου. Εκτός τούτων, αποτελεί μάθημα ευρωπαϊκής παιδείας και εκπαιδεύει Ευρωπαίους πολίτες προάγοντας τις διαχρονικές χριστιανικές αξίες, οι οποίες αποτέλεσαν τα θεμέλια του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα ταυτότητας του προσώπου

Το μάθημα των Θρησκευτικών, λαμβάνοντας υπόψη τις προσεγγίσεις των επιστημών της θεολογίας, της παιδαγωγικής και της θρησκευοπαιδαγωγικής, σε συνδυασμό με τα σύγχρονα πορίσματα της εκπαιδευτικής ψυχολογίας, της αναπτυξιακής ψυχολογίας και της διδακτικής, προτάσσει την ανάπτυξη του ανθρώπου ως ενιαίας ψυχοσωματικής οντότητας. Επειδή συντελεί στην ανάπτυξη της ταυτότητας του προσώπου, αντιμετωπίζει τους μαθητές και τις μαθήτριες ως πρόσωπα, καθένα εκ των οποίων φέρει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και εμπειρίες, συγκεκριμένες ανάγκες και ποικίλα ενδιαφέροντα, που έχουν άμεση αναφορά στην πορεία της ψυχοσωματικής του ωρίμανσης. Επομένως, το μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί παράγοντα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, της ενσυναίσθησης αλλά και της ανθεκτικότητας των νέων ανθρώπων. Μέσα από αυτό το πρίσμα, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να αποκτήσουν τις κατάλληλες ικανότητες, ώστε να συνυπάρχουν αρμονικά με όλους τους ανθρώπους και με τον θρησκευτικά «άλλο» και να συνεργάζονται συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία του κοινωνικού συνόλου.

Από την άλλη πλευρά, το μάθημα των Θρησκευτικών επικεντρώνεται στην εκπαίδευση του νέου ανθρώπου. Για τον λόγο αυτό είναι διακριτό μάθημα στη σχολική εκπαίδευση, που εισάγει ως αντικείμενο στη διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης τη σχέση του ανθρώπου με το θείο, όπως αυτή νοηματοδοτείται στην ορθόδοξη παράδοση και τον πολιτισμό. Το μορφωτικό αυτό περιεχόμενο αξιολογείται ως έγκυρη πρόταση προσανατολισμού του βίου και ως ζωτικό σημείο αναφοράς για την ανακάλυψη απαντήσεων σε βασικά ερωτήματα που απασχολούν τον άνθρωπο στην πορεία ανάπτυξης της ταυτότητάς του. Μαθαίνουν ελεύθερα οι μαθητές και οι μαθήτριες, σε σχολικό πλαίσιο, τι σημαίνει να είναι κανείς ορθόδοξος χριστιανός, πώς η επιλογή αυτή διαμορφώνει τη ζωή του, το πολιτισμικό του πλαίσιο, τις θέσεις του στην ευρύτερη κοινωνία αλλά και τη δράση του ως αυριανού πολίτη και ως ισότιμου συνομιλητή στον δημόσιο χώρο του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και του κόσμου όλου. Ενθαρρύνονται, έτσι ουσιαστικά, να συσχετίζουν αυτή την πρόταση προσανατολισμού της ζωής με τις σύγχρονες προκλήσεις του κοινωνικού γίνεσθαι και υποστηρίζονται με την ανάπτυξη των ικανοτήτων να δρουν δημοκρατικά, ελεύθερα και με αγάπη για τον συνάνθρωπο.

B. ΣΚΟΠΟΘΕΣΙΑ

Γενικοί σκοποί

Με βάση όλα τα παραπάνω διαμορφώνονται οι γενικοί σκοποί της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ειδικότερα, το μάθημα των Θρησκευτικών συμβάλλει:

- Στη διαμόρφωση ελεύθερων, υπεύθυνων και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών και στην προετοιμασία των μαθητών και των μαθητριών για τον δημόσιο χώρο με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύουν ως πολίτες του κόσμου τις οικουμενικές αρχές και αξίες μέσα από την οπτική της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης.
- Στην ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης των μαθητών και των μαθητριών, μέσω της ανάλυσης και εμπέδωσης της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, με τέτοιο τρόπο ώστε να μη διακυβεύεται σε καμία περίπτωση η ελεύθερη διάπλαση της προσωπικότητάς τους.
- Στην κατανόηση και ερμηνεία βασικών πτυχών της διδασκαλίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως αυτές καταγράφονται στην Αγία Γραφή, στη δογματική και ηθική διδασκαλία της, στη λατρευτική της ζωή και στην παράδοση των αγίων Πατέρων της.

- Στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών και των μαθητριών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες, να μπορούν να ζήσουν δημιουργικά, με αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, η οποία αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής παιδείας.
- Στην εξοικείωση με τη σχέση Θεού και ζωής ως κινητήρια δύναμη που συμβάλλει στον προσανατολισμό του βίου και στην ανακάλυψη της προσωπικής ταυτότητας.
- Στην αναγνώριση του συλλογικού θρησκευτικού βιώματος, το οποίο στην Ελλάδα διαμορφώνεται μέσω της ιστορικής παρουσίας και δράσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
- Στην ανάδειξη της σημασίας που έχει η θρησκευτική αγωγή ως προς τις ικανότητες των μαθητών/-τριών να επικοινωνούν με τον εαυτό τους, με τους άλλους και τον κόσμο ολόκληρο, να δημιουργούν, να αυτενεργούν, να καλλιεργούν δεξιότητες και να παράγουν νέα γνώση, η οποία να μετασχηματίζεται σε δράση στην κοινωνία, εμπνεόμενη από το όραμα και την ελπίδα για την ειρήνη, τη συνύπαρξη, την ισότητα, τη δημοκρατία και γενικά την αλλαγή και τη βελτίωση του κόσμου.
- Στη μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου εν γένει με γνώμονα τη διαθεματική και τη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης.
- Στη γνωριμία με άλλα θρησκευόμενα και θρησκευτικές και μη θρησκευτικές κοσμοθεωρίες, κάτι που επιτυγχάνεται σε συνάρτηση με τα αναπτυξιακά και παιδαγωγικά χαρακτηριστικά των παιδιών και των εφήβων και πάντα διακριτά, αποβλέποντας στην καλλιέργεια της ικανότητας για διάλογο, για σεβασμό απέναντι στην ετερότητα, καθώς και για αρμονική συνύπαρξη με τους άλλους.

Ειδικοί στόχοι

Οι Ειδικοί Στόχοι του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Γυμνάσιο είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες, μέσα από τη βιωματική, διαθεματική και διερευνητική μαθησιακή προσέγγιση της ζωής και της ιστορίας σημαντικών προσώπων για το σχέδιο της Θείας Οικονομίας και της πορείας της Εκκλησίας, αλλά και της γέννησης και εξέλιξης των μεγάλων θρησκευμάτων στον κόσμο, να:

- Συνειδητοποιήσουν ότι ο Θεός δεν είναι μία απρόσωπη ιδέα, αλλά Πρόσωπο, που σχετίζεται με τα δημιουργήματά του και οικονομεί για τη σωτηρία τους.
- Αναγνωρίσουν τη σημασία της ενανθρώπισης του Θεού και του ευαγγελικού μηνύματος του Χριστού, όπως αποτυπώνεται στην Αγία Γραφή, τη διδασκαλία και την παράδοση της Εκκλησίας, όπως επίσης την ιστορία και τον πολιτισμό του ανθρώπου.
- Προσεγγίσουν τη συγκρότηση και την πορεία της Εκκλησίας ως Σώμα Χριστού, η εμπειρία του οποίου καταγράφεται στη δογματική και ηθική της διδασκαλία, και φανερώνεται στη λατρευτική της ζωή.
- Εκτιμήσουν μέσω της παρουσίας και της δράσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην ελληνική ιστορία τη σημασία που έχει το διαμορφωμένο και ζωντανό συλλογικό θρησκευτικό βίωμα ως στοιχείο της σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής παιδείας.
- Ανακαλύψουν τις αξίες του χριστιανισμού ως πρόταση προσανατολισμού της ζωής και δράσης στον δημόσιο χώρο και όραμα μεταμόρφωσης του παρόντα κόσμου.
- Γνωρίσουν την ιστορική ίδρυση και εξέλιξη του χριστιανικού κόσμου της Δύσης και των σύγχρονων μεγάλων θρησκευμάτων.

- Αξιοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες στη διδακτική πράξη, τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία.
- Προσεγγίσουν τις ιδέες της αειφορίας (βιώσιμης ανάπτυξης).

Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου των Θρησκευτικών στο Γυμνάσιο ακολουθώντας τη σπειροειδή ανάπτυξη (όπως αυτή αποτυπώνεται στους δύο προηγούμενους κύκλους) οργανώνεται επί τη βάση των εξής κριτηρίων:

Α) Τα επτά (7) συν ένα (1) Κεντρικά Θέματα – Θεματικά Πεδία τα οποία αντιστοιχούν σε θεμελιώδεις πτυχές της ορθόδοξης θεολογίας (7) και διακριτά στη μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου και των θρησκειών (1), με βάση τα οποία σχεδιάζονται και αναπτύσσονται οι επιμέρους θεματικές του ΠΣ:

Α' Γυμνασίου

1. Θεός
2. Δημιουργία – Πτώση
3. Άνθρωποι του Θεού (προφήτες – άγιοι)
4. Ενανθρώπιση – Χριστός

Β' Γυμνασίου

5. Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή
6. Βασιλεία του Θεού
7. Χριστιανική ζωή

Γ' Γυμνασίου

8. Θρησκεία/-ες – Κοσμοθεωρίες

Β) *Τους τρεις (3) Βασικούς Άξονες, οι οποίοι υπηρετούν τους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος Σπουδών των τεσσάρων κύκλων.* Οι τρεις αυτοί Βασικοί Άξονες ταυτίζονται με ερωτήματα που καθορίζουν τη σύγχρονη θρησκευτική εκπαίδευση στην Ελλάδα και αφορούν τον άνθρωπο-πολίτη: i) Τι σημαίνει να είναι ορθόδοξος χριστιανός και πώς η επιλογή αυτή διαμορφώνει τη ζωή του, ii) Ποιο είναι το πολιτισμικό πλαίσιο και πώς η ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα επιδρά στις θέσεις του στην ευρύτερη κοινωνία και iii) Πώς διαμορφώνεται η λειτουργία του ως πολίτη του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και ολόκληρου του κόσμου χάρη σε αυτή την ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα.

Γ) Τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά και μαθησιακά χαρακτηριστικά των μαθητών και μαθητριών.

Με βάση τα ανωτέρω διαμορφώνονται: I) οι Θεματικές Ενότητες, ii) τα Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα και iii) οι Ενδεικτικές Δραστηριότητες.

Δ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Το ΠΣ Γυμνασίου τοποθετεί στο επίκεντρο τον μαθητή και τη μαθήτριά και τις ανάγκες τους. Δημιουργεί τις συνθήκες ανάπτυξης ενός περιβάλλοντος μάθησης ικανού να

οδηγήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες να οικοδομήσουν ένα ισχυρό υπόβαθρο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Για αυτόν τον στόχο το ΠΣ προσφέρει στον/στην εκπαιδευτικό ερεθίσματα, κατευθύνσεις και αρχές, κίνητρα και μεθοδολογικά εργαλεία για την επίτευξη της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Με την κατανόηση της φυσιολογίας του μαθήματος των Θρησκευτικών, των σκοπών και των ειδικών στόχων, καθώς και της σημασίας της σπειροειδούς ανάπτυξης του περιεχομένου, επιδιώκεται και ζητείται από τους/τις θεολόγους-εκπαιδευτικούς να:

- δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, ενθαρρύνοντας την ενεργό εμπλοκή μαθητών/-τριών σε ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες,
- εστιάζουν στην οικειοποίηση βασικών γνώσεων, με τη βοήθεια των οποίων αναπτύσσονται γνωστικές, μεταγνωστικές και άλλες δεξιότητες και ικανότητες, αξιοποιώντας τις αρχές της παιδαγωγικής ψυχολογίας και τη φυσιολογία των γνωστικών αντικειμένων,
- επιδιώκουν τη διασύνδεση και ενσωμάτωση της νέας γνώσης με τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/-τριών μέσω πολλαπλών προσεγγίσεων ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά τους,
- υιοθετούν στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας και βιωματικής μάθησης, αξιοποιώντας εναλλακτικές πρακτικές, ποικίλα διδακτικά εργαλεία και δημιουργικές δραστηριότητες,
- χρησιμοποιούν κατάλληλα τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή διδακτική τους πρακτική, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία,
- ενθαρρύνουν τον κριτικό στοχασμό επί γνωστικών διαδικασιών και πρακτικών.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, χρειάζεται οι θεολόγοι-εκπαιδευτικοί να σχεδιάζουν με προσοχή τις καθημερινές μαθησιακές ευκαιρίες που προσφέρουν στους μαθητές και στις μαθήτριες και να τις εφαρμόζουν διαμορφώνοντας ένα περιβάλλον εργαστηρίου έρευνας, επικοινωνίας, δράσης και έκφρασης που προκαλεί τους/τις μαθητές/-τριες να εργάζονται, για να πραγματώσουν: τη συνεργατικότητα, την αυτογνωσία, τη γλωσσική επίγνωση, την επικοινωνιακή ικανότητα, την υπευθυνότητα, την ανεκτικότητα, την πειθαρχία, το αίσθημα δικαίου, τη δημοκρατική ευαισθησία, την άμιλλα, την αλληλεγγύη, την αισθητική καλλιέργεια, την επίλυση προβλημάτων, τη διερευνητική μάθηση, τον ψηφιακό γραμματισμό, τον θρησκευτικό γραμματισμό και την ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο/η εκπαιδευτικός προσεγγίζει τον σχεδιασμό της διδασκαλίας ως δημιουργία του κατάλληλου μαθησιακού πλαισίου στην τάξη ώστε να εργαστούν και να συνεργαστούν όλοι και όλες στην παραγωγή γνώσης σύμφωνα με τις αρχές της ανακαλυπτικής, διερευνητικής, βιωματικής και συνεργατικής μάθησης. Οι μαθητές/-τριες, έτσι, οικοδομούν τη γνώση μέσα από τη συμμετοχή σε διδακτικές δραστηριότητες δράσης, διάδρασης και αλληλεπίδρασης. Ο/Η εκπαιδευτικός επιλέγει και σχεδιάζει, με γνώμονα πάντα τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και ποικίλες τεχνικές, τις δραστηριότητες των μαθητών/τριών στην τάξη.

Το ΠΣ υποστηρίζει τον σχεδιασμό της διδασκαλίας με τις στήλες των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και των ενδεικτικών δραστηριοτήτων. Οι δεύτερες κατηγοριοποιούνται σε επτά μεγάλες κατηγορίες: 1. Άμεσης Διδασκαλίας, 2. Ομαδοσυνεργασίας, 3. Διαλόγου, 4. Επίλυσης προβλημάτων, 5. Παιχνιδιού/Δράσης, 6. Πρότζεκτ, 7. Αξιολόγησης.

E. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση στο μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής πράξης, αφού εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας σχεδιασμού της διδασκαλίας. Η αξιολόγηση βασίζεται στον άξονα που αναδεικνύουν τα ρήματα-ενέργειες των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της διδασκαλίας και το αντίστοιχο θεολογικό και θρησκευτικό περιεχόμενο με το οποίο ενεργούν οι μαθητές/-τριες μέσα στην τάξη. Επιπλέον κριτήριά της αποτελούν το γνωστικο-βουλητικό και συναισθηματικό επίπεδο των μαθητών/-τριών της συγκεκριμένης τάξης και η επιλογή των κατάλληλων κριτηρίων/δραστηριοτήτων ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία της αξιολόγησης για κάθε μαθητή/-τρια ξεχωριστά. Στη γραπτή αξιολόγηση, αξιολογείται η επίδοση των μαθητών/-τριών, με βάση τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της διδασκαλίας, όσα δηλαδή οι μαθητές/-τριες πέτυχαν με επάρκεια στη διάρκεια και στο τέλος της διδασκαλίας ή των διδασκαλιών, όταν πρόκειται για επαναληπτικό κριτήριο αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική και να χρησιμοποιείται ως εργαλείο για ανατροφοδότηση, επανασχεδιασμό, ώστε να εξασφαλίζει την επιτυχία του αποτελέσματος. Για αυτό και ζητείται η ενεργητική συμμετοχή του/της μαθητή/-τριας στη διαδικασία, ώστε να αξιολογεί και ο ίδιος/η ίδια τα αποτελέσματα της μάθησης. Η αξιολόγηση των μαθητών/-τριών δεν έχει μοναδικό σκοπό τη γνωστοποίηση στους/στις μαθητές/-τριες του βαθμού επιτυχίας τους στο μάθημα, αλλά βοηθά και τον/την εκπαιδευτικό να αντιληφθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι δείκτες επιτυχίας που έθεσε για το μάθημά του, κατά πόσο δηλαδή οι μαθητές/-τριες έχουν αφομοιώσει την προσφερθείσα ύλη και μπορούν να την εφαρμόσουν. Στο ΠΣ του Γυμνασίου η αξιολόγηση δε λειτουργεί ανεξάρτητα από τη μαθησιακή διαδικασία. Πέρα από την αρχική και την τελική αξιολόγηση, δίνεται έμφαση στην αξιοποίηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης, ως μιας παιδαγωγικής λειτουργίας ενσωματωμένης δυναμικά στη διδακτική πράξη, η οποία αποβλέπει στον συνεχή έλεγχο της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (μετακίνηση από την αξιολόγηση της μάθησης στην αξιολόγηση για τη μάθηση). Υπηρετεί την ανάγκη της πληροφόρησης του/της εκπαιδευτικού για την αποτελεσματικότητα των επιλεγόμενων από αυτόν παρεμβάσεων, επινοήσεων και ενεργειών κατά την εξέλιξη του εκπαιδευτικού έργου. Ως παιδαγωγικό εργαλείο εντάσσεται στη διδασκαλία με κατάλληλες δραστηριότητες και δε μεταφέρεται ως αθροιστική αξιολόγηση στην αρχή επόμενης διδασκαλίας.

Για μια σωστή και αποτελεσματική αξιολόγηση ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να λαμβάνει υπόψη όσα προβλέπουν το ΠΣ και οι διάφορες οδηγίες για τη διδασκαλία και την επίτευξη των δεικτών αξιολόγησης, να γνωρίζει πολύ καλά τους δείκτες αξιολόγησης και επάρκειας στους οποίους αναφέρονται οι ερωτήσεις και οι εργασίες που ζητά από τους/τις μαθητές/-τριες να κάνουν με τις δραστηριότητες, να γνωρίζει τις ικανότητες των μαθητών/-τριών και να έχει καλή γνώση των αναγκών και των ενδιαφερόντων τους, να καθορίζει τους στόχους της αξιολόγησης και να προσχεδιάζει τους τρόπους με τους οποίους θα αξιολογήσει, ώστε αυτοί να προάγουν την επικοινωνία και να επιτρέπουν την καλλιέργεια των ανώτερων επιπέδων σκέψης των μαθητών/-τριών.

Β' Μέρος

Αναλυτική Παρουσίαση του Προγράμματος Σπουδών

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:	Οι μαθητές/-τριες μπορεί να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
Θεός	Ο Θεός είναι αγάπη.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στον Θεό γνωρίσματα ιδανικής πατρότητας και ιδανικής μητρότητας. • Να περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο η «Κυριακή Προσευχή» προσδιορίζει τις σχέσεις του Θεού με τους ανθρώπους, καθώς και τις σχέσεις των ανθρώπων με τον Θεό, με τους άλλους και τον εαυτό τους. • Να προσεγγίζουν την ενότητα και την αγάπη των Προσώπων της Αγίας Τριάδας ως υπόδειγμα της ζωής των χριστιανών. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Ιδανικός πατέρας/ιδανική μητέρα.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Παρατηρώντας την εικόνα της Αγίας Τριάδας.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: «Ο Θεός αγάπη ἐστίν» (Α' Ιω. 4, 7-8).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Επίλυση προβλήματος: Με ποιους τρόπους εκφράζεται και εφαρμόζεται η ενότητα στην Εκκλησία;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παγωμένη εικόνα: «Ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Γέφυρες μάθησης μέσω διαδικτύου: Δράσεις ανά τον κόσμο που εμπνέονται από το Πάτερ Ημών – το «ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου» στην πράξη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Γνωρίσματα του Θεού.</p>
	Ο Θεός ως σύμβουλος.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκτιμούν με βάση τις βιβλικές διηγήσεις τη σημασία 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόλεξο: Κώδικες</p>

Θεός		<p>που έχουν οι συμβουλές και οι εντολές, τις οποίες προσφέρει ο Θεός ως οδοδείκτη για τη ζωή των ανθρώπων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξακριβώνουν τους κώδικες επικοινωνίας και σχέσεων ζωής που ορίζονται από τις Δέκα Εντολές. 	<p>επικοινωνίας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/ μοιράσου: Οι Δέκα Εντολές: Εφαρμόζονται στην καθημερινότητά μου;</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Χιονοστιβάδα: Δύο καλές συμβουλές που έχω ακούσει στη ζωή μου.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Επίλυση προβλήματος: Θέματα επικαιρότητας και οι εντολές του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Λέξεις – Σκέψεις στη σειρά: Συμβουλές.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Οι Δέκα Εντολές στην τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Οπτικοποίηση: Οι Δέκα Εντολές σαν ζωγραφιά, χάρτης με σήματα, σύνθημα, στιχάκι.</p>
Δημιουργία – Πτώση	<p>Η ζωή ως δώρο του Θεού: Ο κόσμος δημιούργημα του Θεού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη συμβολική και ποιητική γλώσσα της βιβλικής περιγραφής της Γένεσης για τη δημιουργία του κόσμου. • Να εξηγούν τη βιβλική μαρτυρία για το ποιος και γιατί δημιούργησε τον κόσμο. • Να συσχετίζουν τη βιβλική αφήγηση για τη σταδιακή δημιουργία του κόσμου με τις σύγχρονες θεωρίες για την προέλευση και την εξέλιξη του σύμπαντος. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Κουίζ: Γένεση και δημιουργία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Γένεση και δημιουργία: Ποιος και γιατί.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Προβολή βίντεο σχετικού με την κοσμολογία.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Συνεντεύξεις σχετικά με τα ερωτήματα που εξετάζουν οι θετικές επιστήμες και τα</p>

<p>Δημιουργία – Πτώση</p>			<p>ερωτήματα που εξετάζει η θρησκεία.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Παρατηρώντας εικόνες ή ζωγραφικούς πίνακες με θέματα από τη βιβλική διήγηση για τη Δημιουργία.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Υπέρ και κατά: Οι μαθητές/-τριες επιχειρηματολογούν σε προτάσεις που αφορούν τη σχέση επιστήμης και πίστης.</p>
	<p>Ζωή με τον Θεό: Ο άνθρωπος δημιούργημα του Θεού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξετάζουν τη δημιουργία του ανθρώπου κατ' εικόνα Θεού ως ουσιαστικό στοιχείο της ταυτότητας του ανθρώπου. • Να ορίζουν την ομοίωση του Θεού ως χριστιανικό ιδεώδες και προσρισμό του ανθρώπου. • Να αναγνωρίζουν ότι η βιβλική διήγηση για τη δημιουργία του ανθρώπου πρεσβεύει την ισοτιμία των δύο φύλων. • Να εντοπίζουν μέσα στο βιβλικό κείμενο για τη δημιουργία του ανθρώπου τις θεμελιώδεις αρχές που προσδιορίζουν τις σχέσεις του ανθρώπου με τον Θεό, τον συνάνθρωπο και την κτίση. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Οι σχέσεις του ανθρώπου στον Παράδεισο.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Κολάζ: Μια μέρα στον Παράδεισο.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηλό ερέθισμα: Τι είναι ο άνθρωπος;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Στρογγυλή τράπεζα: Περιβαλλοντικά προβλήματα και Γένεση.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει: Η δημιουργία του ανθρώπου στην τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Μελέτη περιστατικών και ερευνητικών δεδομένων ανισότητας των φύλων.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: Η Δημιουργία του ανθρώπου.</p>
	<p>Ζωή μακριά απ' τον Θεό: Ο άνθρωπος φεύγει απ' τον</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν, με βάση τη σχετική 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Βλέπω/ισχυρίζομαι/</p>

<p>Δημιουργία – Πτώση</p>	<p>Παράδεισο.</p>	<p>διήγηση της Γένεσης, ότι το κακό που υπάρχει στον κόσμο συνιστά αποτέλεσμα της κακής χρήσης της ελευθερίας και της επιλογής του ανθρώπου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξετάζουν, με γνώμονα τη βιβλική διήγηση για την Πτώση, τη ρήξη της αγαπητικής σχέσης του ανθρώπου με τον Θεό και τον συνάνθρωπο. • Να διευκρινίζουν, με βάση τις διηγήσεις της Γένεσης, ότι ο εγωισμός αποτελεί αιτία διάσπασης των σχέσεων αγάπης του ανθρώπου με τον Θεό και τον συνάνθρωπο. 	<p>αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Έργο τέχνης με θέμα τον Πύργο της Βαβέλ.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ομαδικό γλυπτό: Μορφές του κακού στη σχολική καθημερινότητα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ακούω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Ακρόαση τραγουδιού σχετικού με την απώλεια αγάπης.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Το κακό στον κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Κάιν.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Σύγχρονες Βαβέλ.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ιστορία με εικόνες: Βαβέλ / Κάιν και Άβελ, τότε και τώρα.</p>
<p>Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες – Άγιοι)</p>	<p>Οι άνθρωποι συνομιλούν με τον Θεό.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξετάζουν τη σημασία και τις συνέπειες που έχει στη ζωή του ανθρώπου η επικοινωνία με τον Θεό. • Να αναγνωρίζουν μέσα από βιβλικά κείμενα τον Θεό ως Θεό που αποκαλύπτεται στους ανθρώπους (π.χ. Αβραάμ). 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ξεφυλλίζοντας τη Βίβλο: Ο Θεός αποκαλύπτεται και μιλά με τους ανθρώπους.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ρόλος στον τοίχο: Ο Αβραάμ πριν και μετά τη συνομιλία με τον Θεό.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Διάδρομος συνείδησης: Ο Αβραάμ πριν τη Γη της Επαγγελίας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: • Χάρτης στον τοίχο: Το ταξίδι του Αβραάμ.</p>

<p>Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες – Άγιοι)</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Λέξεις – Σκέψεις στη σειρά: Ένα γράμμα στον Θεό. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: Αβραάμ.</p>
	<p>Οι άνθρωποι ζητούν καθοδήγηση από τον Θεό.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν μέσα από τις αφηγήσεις των ιστοριών του Ιωσήφ και του Μωυσή την παρουσία του Θεού σε στιγμές δοκιμασίας των ανθρώπων. • Να αναγνωρίζουν μέσα από βιβλικές αφηγήσεις την ανθρώπινη ανάγκη για υποστήριξη και καθοδήγηση από τον Θεό. • Να συσχετίζουν το αίτημα βιβλικών προσώπων για ελευθερία με σύγχρονες καταστάσεις καταπίεσης. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Αδιέξοδο.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Κολάζ: Ελευθερία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Διάδρομος συνείδησης: Ο Μωυσής μπροστά στον φαραώ.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Αίτημα για ελευθερία: Βιβλικές και σύγχρονες μορφές.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ομαδικό γλυπτό και ανίχνευση σκέψης: Ο Ιωσήφ και τα αδέρφια του.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Μετασχηματισμός κειμένου: Το ημερολόγιο του Ιωσήφ.</p>
	<p>Οι άνθρωποι διακονούν τους άλλους ανθρώπους με τη φώτιση του Θεού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν μέσα από παραδείγματα της Παλαιάς Διαθήκης τη θέση ευθύνης και αρχηγίας ως διακονία. • Να εντοπίζουν τις αρετές στη ζωή και στο έργο ηγετών του Ισραήλ (π.χ. Δαβίδ, Σολομώντα). 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δάσκαλος σε ρόλο: Ένας υπήκοος αφηγείται για τον βασιλιά Σολομώντα. • Ιδεοθύελλα: Το ιδανικό πενταμελές. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Χαρακτηριστικά ενός ηγέτη.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Φτιάξε μια πρωτότυπη ιστορία: Δαβίδ.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Πορτρέτο: Ο Δαβίδ αντιμετωπίζει τον Γολιάθ.</p>

Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες – Άγιοι)			Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολές: Γράμμα σε έναν ηγέτη.
	Οι άνθρωποι ζητούν την προστασία και τη δικαιοσύνη του Θεού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν μέσα από βιβλικές αφηγήσεις (π.χ. Εσθήρ, Δανιήλ) το αίτημα της δικαιοσύνης σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο. • Να εντοπίζουν την προστασία του Θεού μέσα σε ιστορίες βιβλικών προσώπων (π.χ. Τριών Παίδων). • Να εξετάζουν τη δικαιοσύνη του Θεού μέσα από μεσσιανικές προφητείες. 	Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Τοποθέτηση απέναντι σε κείμενο: Προφήτης Αμώς και δικαιοσύνη. Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: <ul style="list-style-type: none"> • Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Πίνακας με θέμα τον Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων. • Χάρτης εννοιών: Οι προφητείες του Δανιήλ. Δραστηριότητα διαλόγου: Ανίχνευση σκέψης: Εσθήρ. Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Μετατροπή κειμένου σε τέχνη: Τρεις Παίδες. Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θετικό/Αρνητικό: Δικαιοσύνη και αδικία.
Άνθρωποι που δείχνουν τον δρόμο προς τον Θεό.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνδέουν την ελεύθερη συγκατάβαση της Παναγίας στο θέλημα του Θεού με τη σωτηρία του ανθρώπου. • Να εντοπίζουν στον βίο του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου οδοδείκτες των σχέσεων των ανθρώπων με τον Θεό και μεταξύ τους. • Να δίνουν παραδείγματα επιλογής του δρόμου του Θεού και εύρεσης νοήματος ζωής μέσα από βιβλικές αναφορές στους μαθητές του Χριστού. 	Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηλό ερέθισμα: Εικόνα/Πίνακας του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Ποιος/-ά είναι άγιος/-ία; Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συνεργατική συναρμολόγηση: Η Θεοτόκος μέσα από κείμενα και εικόνες. Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: <ul style="list-style-type: none"> • Διάδρομος συνείδησης: Από τελώνης μαθητής Χριστού. • Δάσκαλος σε ρόλο: Ένας Ιουδαίος αφηγείται τη 	

Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες – Άγιοι)		<ul style="list-style-type: none"> • Να σταχυολογούν μέσα από παραδείγματα αγίων προσώπων της Βίβλου γνωρίσματα της αγιότητας. 	<p>συνάντησή του με τον Ιωάννη τον Βαπτιστή.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Λέξεις – Σκέψεις στη σειρά: Αγιότητα.</p>
Ενανθρώπιση –Χριστός	Ο Θεός ανάμεσα στους ανθρώπους.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνδέουν την ενανθρώπιση του Υιού του Θεού με την υπόσχεση του Θεού για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων. • Να περιγράφουν μέσα από στιγμιότυπα της ζωής του Ιησού τη μοναδικότητά του ως τέλειου Θεού και τέλειου ανθρώπου (Γέννηση, δωδεκαετής στον ναό, Βάπτιση). • Να εντοπίζουν την ανταπόκριση του Χριστού στις ανθρώπινες ανάγκες μέσα από θαυματουργικές παρεμβάσεις του (π.χ. Γάμος Κανά, πολλαπλασιασμός άρτων κ.λπ.). 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Χριστούγεννα.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Τι σημαίνει να είμαι έφηβος;</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Η εικόνα της Βάπτισης του Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ταξίδι στον χρόνο: Πρόσωπα της Γέννησης. • Σύγκριση κειμένων: Προφητείες και ο Ιησούς Μεσσίας. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετασχηματισμός κειμένου σε τέχνη: Ο Ιησούς δωδεκαετής. • Μετασχηματισμός κειμένου: Το ημερολόγιο ενός καλεσμένου στον Γάμο της Κανά.
	Ο Χριστός αγαπάει όλους τους ανθρώπους.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν μέσα από την παραβολή του Ασώτου Υιού την άνευ όρων αγάπη που επιδεικνύει ο Θεός ως σπλαχνικός πατέρας για όλους τους ανθρώπους. • Να προσδιορίζουν μέσα από την παραβολή του Καλού Σαμαρείτη την αγάπη και τη βοήθεια προς 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Αγάπη.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Πίνακας με θέμα τον άσωτο υιό.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πίνακας αλληλεπίδρασης: Καλός Σαμαρείτης σημαίνει...

<p>Ενανθρώπιση –Χριστός</p>		<p>και από τον ξένο ως πρότυπο χριστιανικής ζωής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν συλλογισμούς σχετικά με τη φροντίδα του Θεού για τους ανθρώπους με βάση την Επί του Όρους Ομιλία. 	<ul style="list-style-type: none"> • Διάδρομος συνείδησης: Ο Καλός Σαμαρείτης αντικρίζει τον πληγωμένο Ισραηλίτη. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Σύγχρονοι Καλοί Σαμαρείτες.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Κολάζ: Εμπνεόμενοι/-ες από το Μτ. 6, 25-34.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάρτες: Ευχές εμπνεόμενοι/-ες από την Επί του Όρους Ομιλία. • Τέσσερις γωνίες: Προβληματισμοί για τη βοήθεια στον ξένο.
	<p>Ο Χριστός αποδέχεται και συγχωρεί.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την αποδοχή και τη συγχώρεση που έδειξε ο Χριστός σε ανθρώπους όπως η μοιχαλίδα, ο Ζακχαίος και η Σαμαρείτισσα ως αφετηρία μετάνοιας και αλλαγής της ζωής των προσώπων αυτών. • Να αναγνωρίζουν τον διάλογο του Χριστού και τη συγχώρεση που πρόσφερε ως πρότυπα συμπεριφοράς. • Να αξιολογούν τη σημασία που έχει η αποδοχή των γυναικών ως ισότιμων με τους άντρες από τον Χριστό. • Να εκτιμούν τη σημασία που έχει η ευλογία των παιδιών από τον Χριστό. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Δάσκαλος σε ρόλο: Ένας Σαμαρείτης αφηγείται.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστοεξερεύνηση: Παιδιά χωρίς δικαιώματα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πορτρέτο: Ζακχαίος και συμπολίτες του. • Ανακριτική καρέκλα: Σαμαρείτισσα. <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Τροχιά της μάθησης: Η θέση της γυναίκας χθες και σήμερα – Μαθήτριες του Ιησού.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Στόχος – Αράχνη: Αναστοχασμός και αξιολόγηση της διδακτικής ώρας. Θετικό/Αρνητικό: Συγχώρεση σε συνθήκες καθημερινότητας των μαθητών/-τριών.</p>
	<p>Ο Χριστός θεραπεύει την ψυχή και το σώμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναφέρουν παραδείγματα από την Καινή Διαθήκη 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Προβολή ταινίας: Απόσπασμα</p>

<p>Ενανθρώπιση –Χριστός</p>		<p>όπου ο Χριστός αναγνωρίζεται ως ιατρός των ψυχών και των σωμάτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν περιστατικά όπου ο Ιησούς συνέδραμε και συνέπασχε στον πόνο της απώλειας (π.χ. Ανάσταση κόρης Ιάειρου, Λαζάρου κ.λπ.). • Να αναγνωρίζουν ότι το θεραπευτικό έργο του Χριστού αφορούσε και την παθολογία των διαπροσωπικών σχέσεων, την οποία έτρεφε η θρησκευτική υποκρισία των Φαρισαίων. 	<p>ντοκιμαντέρ όπου άνθρωποι με ασθένειες ή αναπηρίες βρίσκουν δύναμη στην πίστη.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Παγωμένη εικόνα: Παρευρισκόμενοι/-ες στη θεραπεία του παράλυτου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ομαδικό γλυπτό και ανίχνευση σκέψης: Ιάειρος και συγγενείς.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Πίνακας: Ο Ιησούς διώκει τους εμπόρους από τον ναό.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Γκράφιτι: Σύγχρονα «ουαί».</p>
	<p>Ο Χριστός θυσιάζεται.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν συλλογισμούς με βάση τη διήγηση για τον Νιπτήρα και τον Μυστικό Δείπνο για τη διακονία και την αγάπη. • Να διακρίνουν μέσα από τη διήγηση για τον Μυστικό Δείπνο πώς θα θυμούνται οι μαθητές τον Χριστό. • Να εντοπίζουν στα Πάθη του Χριστού την εκούσια θυσία του και την ταύτισή του με τους πονεμένους και αδικημένους. • Να αναγνωρίζουν στη σταυρική θυσία του Χριστού την απόλυτη έκφραση αγάπης του Θεού για τον άνθρωπο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δάσκαλος σε ρόλο: Ένας στρατιώτης αφηγείται την προδοσία του Ιούδα. • Οπτικοποίηση: Η δίκη του Ιησού. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Κολάζ: Οι πονεμένοι και αδικημένοι του κόσμου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Εικόνα Σταύρωσης.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Τροχιά της μάθησης: Διακονία, αγάπη και ανάμνηση μέσα στον Νιπτήρα και τον Μυστικό Δείπνο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Λέξεις – Σκέψεις στη σειρά: Αντικρίζοντας τον Σταυρωμένο Χριστό.</p>

<p>Ενανθρώπιση –Χριστός</p>	<p>Ο Χριστός νικά τον θάνατο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την επίδραση της χαράς του αναστημένου Χριστού στη ζωή των μαθητών Του. • Να ορίζουν την πίστη στην Ανάσταση του Χριστού ως βασική διδασκαλία του χριστιανισμού. • Να εντοπίζουν στον τελευταίο αποχαιρετισμό του Χριστού στους μαθητές του, πριν την Ανάληψή του, τη βεβαιότητα της παρουσίας Του στον κόσμο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ακρόαση τραγουδιού σχετικού με τον αποχωρισμό και την επανένωση.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάρτες: Έμπνευση από την Ανάσταση. • Μετατροπή κειμένου σε τέχνη: Συναντώντας τον Αναστημένο Δάσκαλο. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/ αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Εικόνα πίνακα πορείας προς Εμμαούς.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετατροπή κειμένου σε τέχνη: Ανάσταση. • Τροχιά της μάθησης: Εμφανίσεις του Αναστημένου Ιησού. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Γιορτάζοντας το Πάσχα σε όλο τον κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οπτικοποίηση: Ανάσταση. • Θα σου πω μια ιστορία: Ένας μαθητής του Χριστού περιγράφει την Ανάληψη.
---------------------------------	--	--	---

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:	Οι μαθητές/-τριες μπορεί να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή	Η Εκκλησία του Χριστού στην ιστορία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου με τη συγκρότηση της Εκκλησίας ως «Σώμα Χριστού». • Να αναγνωρίζουν την ιστορική φανέρωση της Εκκλησίας κατά την Πεντηκοστή. • Να προσδιορίζουν την έννοια της Εκκλησίας ως σύναξη πιστών μέσα από διάφορες συμβολικές εκφράσεις-εικόνες. • Να εξετάζουν παραδείγματα από τη ζωή και την κοινωνική οργάνωση της πρώτης χριστιανικής κοινότητας ως έμπρακτη άσκηση αγάπης και αδελφοσύνης των ανθρώπων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Με τη λέξη «Εκκλησία». Σύγκριση της Εκκλησίας του Δήμου με την Εκκλησία του Χριστού. • Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: «Εγώ είμι ή ἄμπελος»(Ιω. 15, 1-8). Απεικόνιση με ζωγραφική. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Με θέμα: «Ποια είναι η αποστολή της Εκκλησίας;». • Ξεφυλλίζοντας τη Βίβλο: Χριστιανικές κοινότητες αγάπης, Ευχαριστία, Αγάπης, Κοινοκτημοσύνη (Πρ. 4, 32-37), (Πρ. 2, 42-47), Αλληλεγγύη, Ισότητα/ Ισοτιμία («Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας... ἄρσεν καὶ θῆλυ», Γαλ. 3, 26-29), Λογίες (Β' Κορ. 9, 6-11). <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνδέω/προεκτείνω/πρωτοτυπώ (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Εικόνες και σύμβολα για την Εκκλησία (καράβι, ἄμπελος, ἄγκυρα, ποιμνιο, κιβωτός). • Διάδρομος συνείδησης: Ο Απ. Παύλος ζητά από τον Φιλήμονα να δεχτεί τον Ονήσιμο. <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετατροπή κειμένου σε

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>			<p>τέχνη (Πρ. 2, 1-13, Πεντηκοστή).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανακριτική καρέκλα: Ο Βαρνάβας απαντά σχετικά με την πώληση του χωραφιού του (Πρ. 4, 36-37). <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΑΒΓ: Εκκλησία. • Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: «Ένας χριστιανός μόνος δεν είναι χριστιανός» (έννοια της κοινότητας, αδελφούσης).
	<p>Η Εκκλησία ανοίγεται στην οικουμένη.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την πορεία και τα γεγονότα της πρώτης Εκκλησίας σε σχέση με την ιστορική εποχή που διαδραματίζονται. • Να εκτιμούν το άνοιγμα της Εκκλησίας στην οικουμένη σε σχέση με την απόφαση της Αποστολικής Συνόδου. • Να περιγράφουν τη συμβολή του Αποστόλου Παύλου στη διάδοση του χριστιανικού μηνύματος. • Να εξετάζουν τη σχέση του έργου του Αποστόλου Παύλου με τον ελλαδικό χώρο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <p>Ιστοεξερεύνηση: Ο κόσμος των χρόνων της Καινής Διαθήκης ή «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη»: Ταξίδια του Αποστόλου Παύλου και των άλλων μαθητών του Χριστού (Google Earth, Φωτόδενδρο).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων:</p> <p>Πέντε π και ένα γ: Η Αποστολική Σύνοδος (Πρ. 15, 1-35).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδι ρόλων: Η Λυδία αφηγείται την επίσκεψη του Αποστόλου Παύλου στους Φιλίππους και τη βάπτισή της. • Βρίσκω στον χάρτη: Χριστιανικές κοινότητες που έλαβαν επιστολή από τον Απόστολο Παύλο. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ:</p> <p>Ο Απόστολος Παύλος στην Ελλάδα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <p>Πορτρέτο: Απόστολος Παύλος.</p>
	<p>Διωγμοί, μαρτύρια και ανεξιθρησκία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκτιμούν μέσα από παραδείγματα τις δυσκολίες και τα διλήμματα των χριστιανών απέναντι 	<p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <p>Διάδρομος συνείδησης: Χριστιανός/-ή μπροστά στο μαρτύριο.</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<p>στις διώξεις που υπέστησαν κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν την έκδοση του διατάγματος της ανεξιθρησκίας και γενικότερα τη στάση του Μεγάλου Κωνσταντίνου απέναντι στον χριστιανισμό. • Να επιχειρηματολογούν για τη σημασία της θρησκευτικής ελευθερίας ως βασικού δικαιώματος σε γεγονότα που αφορούν διώξεις ανθρώπων για την πίστη τους. 	<p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Πρωτομάρτυρας Στέφανος.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστοεξερεύνηση: Κατακόμβες, κοιμητήρια και καταφύγια.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/μοιράσου: Επιχειρήματα υπεράσπισης του δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας όταν κάποιος/-α διώκεται για την πίστη του/της.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παγωμένη εικόνα/δυναμική εικόνα: Διώξεις και θρησκευτική ελευθερία.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύγκριση κειμένων: (Διάταγμα Μεδιολάνων – Σύμβαση της Ελλάδος). • Επιστολές: Στη Βουλή των Εφήβων με θέμα τους σύγχρονους διωγμούς των χριστιανών (Μέση Ανατολή, Αίγυπτο, Αιθιοπία κ.λπ.). • Θα σου πω μια ιστορία: Κάτι που με συγκίνησε σχετικά με τις διώξεις που υπέστησαν οι πρώτοι χριστιανοί.
	<p>Η καταγραφή της εμπειρίας και της ζωής της Εκκλησίας: Αγία Γραφή.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν το χωροχρονικό πλαίσιο της συγγραφής των βιβλίων και της κατάρτισης του Κανόνα της Αγίας Γραφής. • Να αναγνωρίζουν στο περιεχόμενο της Αγίας Γραφής το ταξίδι και τη συμπίεση του Θεού με τον άνθρωπο στην ιστορία. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Εννοιολογικός χάρτης: Αγία Γραφή.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χάρτης στον τοίχο: Χρονογραμμή με κέντρο τη γέννηση του Χριστού, χρονική τοποθέτηση βιβλικών γεγονότων παράλληλα με σημαντικά γεγονότα της ιστορίας.</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να εξετάζουν τη βαθιά σχέση και ενότητα μεταξύ Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. • Να διακρίνουν την αποτύπωση της ζωής και της εμπειρίας της πρώτης Εκκλησίας στα βιβλία της Καινής Διαθήκης. • Να ανακαλύπτουν τη διαχρονική θέση της Αγίας Γραφής στη ζωή της Εκκλησίας, την τέχνη και τον πολιτισμό. 	<p>Δραστηριότητα διαλόγου: Δάσκαλος σε ρόλο: Διαβάζεται στη χριστιανική κοινότητα ο χαιρετισμός επιστολής που στέλνει προς αυτήν ο Απόστολος Παύλος (π.χ. Προς Φιλιπησίους).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φτιάξε τη δική σου ζωγραφιά: Με έμπνευση από μια διήγηση της Αγίας Γραφής. • Ξεφυλλίζοντας τη Βίβλο: Βρίσκουμε κεφάλαια και χωρία στην Κ.Δ. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Με κείμενα Π.Δ. και Κ.Δ.: Πρωτευαγγέλιο, Συμφωνία/Διαθήκη με Αβραάμ-Ισραήλ, Μεσσίας, κήρυγμα στη Ναζαρέτ και προτυπώσεις-προεικονίσεις.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Έρευνα: Η Αγία Γραφή στην υμνογραφία και την εικονογραφία.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογές/Ψηφιακές πλατφόρμες: Φωτόδενδρο (μαθησιακά αντικείμενα αξιολόγησης με θέμα την Αγία Γραφή). <ul style="list-style-type: none"> • Ημερολόγιο αναστοχασμού.
	<p>Η συνάντηση του χριστιανισμού και του ελληνισμού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν διαστάσεις και πεδία της συνάντησης χριστιανισμού και ελληνισμού. • Να αναγνωρίζουν τον ρόλο της ελληνικής παιδείας στη ζωή και το έργο των Τριών Ιεραρχών. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Προβολή ταινίας: Με θέμα: Ελληνισμός – Χριστιανισμός (ΕΡΤ1 «Δεν είσαι μόνος») με φύλλο εργασίας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: «Πρός τούς νέους, ὅπως ἂν ἐς ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων» (Μ. Βασίλειος). Ερωτήσεις σε</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>			<p>νεαρό χριστιανό που ετοιμάζεται για σπουδές στην Αθήνα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/ αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Απεικονίσεις Ελλήνων φιλοσόφων σε χριστιανικούς ναούς.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδι ρόλων: Υποθετική συνάντηση των Τριών Ιεραρχών στο παρόν. • Πορτρέτο: Μέγας Βασίλειος, Γρηγόριος Θεολόγος, Ιωάννης Χρυσόστομος, Ιουλιανός ο Παραβάτης. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Εφημερίδα τοίχου (έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή): Ελληνισμός – Χριστιανισμός.</p>
	<p>Η Εκκλησία διαφυλάττει την ενότητα και την αλήθεια της.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τον ρόλο των «κανόνων» και των «ορίων» στην Εκκλησία. • Να εξηγούν τον όρο «αίρεση» και πώς με τις αιρέσεις διακυβεύονται η αλήθεια και η ενότητα στη ζωή και τη λειτουργία της Εκκλησίας. • Να περιγράφουν τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και τον συνοδικό θεσμό στην Ορθόδοξη Εκκλησία διαχρονικά. • Να αναφέρουν στους όρους του Συμβόλου της Πίστεως τις θεμελιώδεις αλήθειες της εμπειρίας και της διδασκαλίας της Εκκλησίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενωσιολογικός χάρτης: Αιρέσεις/Οικουμενικές Σύνοδοι. • Ιδεοθύελλα: «Κανόνες» και «όρια» στην προσωπική και κοινωνική ζωή. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνδέω/προεκτείνω/ πρωτοτυπώ (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Εικόνες Οικουμενικών Συνόδων (π.χ. Α', Ζ' Οικουμενικής) και φωτογραφίες Αγίας και Πανορθόδοξου Συνόδου Κρήτης. • Μεταγραφή κειμένου: Το Σύμβολο της Πίστεως με απλά λόγια. <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιλογίες: Είναι αναγκαία τα δόγματα στη ζωή των πιστών;

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Αντιλογίες: Όρια στην προσωπική και κοινωνική ζωή. Οδοδείκτες πορείας ή περιορισμοί ελευθερίας; <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη περίπτωσης: Μ. Αθανάσιος, Γρηγόριος ο Θεολόγος, Κύριλλος Αλεξανδρείας κ.ά. • Συλλογικός ρόλος: Εικονομάχοι και εικονολάτρες. • Πέντε π και ένα γ: Εικονομαχία. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου/Μαθησιακό ημερολόγιο.</p>
	<p>Μαρτυρία του Χριστού και της Εκκλησίας στα πέρατα της οικουμένης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εκτιμούν τη μαρτυρία του ευαγγελικού μηνύματος ως καίρια αποστολή της Εκκλησίας από την ιστορική φανέρωσή της μέχρι και σήμερα. • Να αξιολογούν με παραδείγματα από το παρελθόν (π.χ. ιεραποστολή του Κύριλλου και Μεθόδιου στους Σλάβους) και το παρόν (π.χ. ιεραποστολή στην Κορέα) την οικουμενική διάσταση της ορθόδοξης χριστιανικής πίστης και ζητήματα που προκύπτουν από τη συνάντηση με διαφορετικούς πολιτισμούς. 	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκτιμούν τη μαρτυρία του ευαγγελικού μηνύματος ως καίρια αποστολή της Εκκλησίας από την ιστορική φανέρωσή της μέχρι και σήμερα. • Να αξιολογούν με παραδείγματα από το παρελθόν (π.χ. ιεραποστολή του Κύριλλου και Μεθόδιου στους Σλάβους) και το παρόν (π.χ. ιεραποστολή στην Κορέα) την οικουμενική διάσταση της ορθόδοξης χριστιανικής πίστης και ζητήματα που προκύπτουν από τη συνάντηση με διαφορετικούς πολιτισμούς. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Ιεραποστολή.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επίλυση προβλήματος: Κύριλλος και Μεθόδιος, οι φωτιστές των Σλάβων. • Μελέτη περίπτωσης: Γρηγόριος ο Φωτιστής της Αρμενίας (4ος αι.), Άγιος Πατρίκιος (Ιρλανδία, 5ος αι.), Όσιος Νίκων ο «Μετανοείτε» (10ος αι). <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανακριτική καρέκλα: Ένας ιεραπόστολος στην Ασία. • Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Μαρτυρία/ιεραποστολή της Εκκλησίας στην Κορέα (βοηθητικό κείμενο, π.χ. Αμβροσίου, επισκόπου Κορέας). <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Έρευνα: Σύγχρονη ορθόδοξη ιεραποστολή.</p>

Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή	<p>Η λατρευτική ζωή της Εκκλησίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν τη λατρεία ως δοξολογία, ευχαριστία, αναφορά και συστατικό του εκκλησιαστικού σώματος, που καθορίζει τη ζωή των πιστών. 	<p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ημερολόγιο αναστοχασμού.</p> <p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επεξεργασία κειμένου με δημιουργικές δραστηριότητες: π.χ. Ψαλμός 140, ευχή της Αναφοράς, ευχές για πτυχές της ζωής. • Εννοιολογικός χάρτης: Με τον ημερήσιο, εβδομαδιαίο και ετήσιο κύκλο λατρείας. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Χριστιανός της Κυριακής;</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Θετικό/Αρνητικό: Με έννοιες ή φράσεις από τη λατρεία που έχουν ή όχι νόημα στη ζωή του ανθρώπου.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ανάλογη σκέψη: Με φωτογραφίες από τη λατρευτική ζωή.</p>
	<p>Γιορτές και εορταστικοί κύκλοι.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη σημασία του λειτουργικού χρόνου και των γιορτών στη λατρεία της Εκκλησίας και στη ζωή των πιστών. • Να διακρίνουν τον ετήσιο και εβδομαδιαίο εορταστικό κύκλο (δεσποτικές – θεομητορικές – γιορτές αγίων) και την επίδραση των γιορτών στην παράδοση και τον πολιτισμό (πανηγύρια, ήθη, έθιμα). • Να προσδιορίζουν τις διάφορες εκφάνσεις της λαϊκής θρησκευτικότητας στον νεοελληνικό πολιτισμό 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «Γιορτή». Κατασκευή εννοιολογικού χάρτη: (Δεσποτικές – Θεομητορικές – Γιορτές αγίων). • Ιδεοθύελλα: Πας = άγυρις (όλοι μαζί συγκεντρώνονται και γιορτάζουν). <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Με τη φράση «Η σημασία του λειτουργικού χρόνου και των γιορτών στην καθημερινότητά μου».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευή ετήσιου εκκλησιαστικού ημερολογίου. • Δημιουργία αφίσας: Θεομητορικές γιορτές.

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<p>(λαογραφία, τέχνη, δημοτικό τραγούδι, κάλαντα κ.λπ.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Μελέτη περίπτωσης: Ήθη και έθιμα (Χριστουγέννων, Πάσχα, γάμου, νεκρικά κ.λπ., δημοτικά τραγούδια, κάλαντα) ή γιορτές αγίων που σχετίζονται με τη φύση και την αγροτική ζωή. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Εικόνες με αντικείμενα τέχνης και λαϊκής θρησκευτικότητας (π.χ. αφιερώματα και τάματα, καντήλια, επιτάφιος, τέμπλα κ.λπ.).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Φτιάξε μια πρωτότυπη ιστορία: Με αφορμή θρησκευτικά αντικείμενα λατρείας.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Λογοτεχνικό κείμενο σχετικό με λαϊκή θρησκευτικότητα (π.χ. Παπαδιαμάντη, Ζούλα, «Η Παναγιά του Βάλτου» κ.λπ.). Θα σου πω μια ιστορία: Εντυπώσεις από τη συμμετοχή μου σε ένα πανηγύρι.
	<p>Εκκλησιαστική τέχνη και πολιτισμός.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Να παρουσιάζουν με παραδείγματα γιατί η Εκκλησία είναι φορέας πολιτισμού (θρησκευτικά μνημεία τέχνης, λόγου και μουσικής). Να αναγνωρίζουν, με βάση τη θεολογία της εικόνας, τη χρήση και τη σημαντική θέση της εικόνας στη λατρεία και την εκκλησιαστική τέχνη. Να αναγνωρίζουν την εκκλησιαστική παράδοση ως πηγή έμπνευσης σύγχρονων 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> Προβολή ταινίας: Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, Εμ. Πανσέληνος κ.λπ. με φύλλο εργασίας. Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Επίδραση εκκλησιαστικής παράδοσης σε έργα σύγχρονων καλλιτεχνών (π.χ. ποίηση, λογοτεχνία). <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ιστοεξερεύνηση: Ναοδομία, ζωγραφική, γλυπτική, υμνολογία, μουσική, κινηματογράφος κ.λπ.

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<p>καλλιτεχνών.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστοεξερεύνηση: Δωδεκάορτο, εικονογραφικοί κύκλοι (χριστολογικός, θεομητορικός). • Μελέτη περίπτωσης: Αγία Σοφία – Κωνσταντινούπολη, Άγιος Δημήτριος – Θεσσαλονίκη, Όσιος Λουκάς – Βοιωτία. <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδι ρόλων: Συζήτηση ανάμεσα σε εικονομάχο και εικονολάτρη με επιχειρήματα σχετικά με το ζήτημα των εικόνων. • Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Βυζαντινή εικόνα – Σύγχρονο έργο (π.χ. Χρ. Μποκόρος, Φίκος). <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Ειδικοί ανάμεσά μας: Ένας ζωγράφος βυζαντινής εικόνας μιλά για τα χαρακτηριστικά της βυζαντινής εικόνας που τη διαφοροποιούν από τους πίνακες ζωγραφικής.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Έρευνα: Ελληνικά θρησκευτικά μνημεία που περιλαμβάνονται στη λίστα παγκόσμιας κληρονομιάς (Συνθήκη της UNESCO).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Επίσκεψη σε χώρο έκθεσης βυζαντινής τέχνης ή βυζαντινό μουσείο ή επίσκεψη σε ορθόδοξο ναό με παράλληλη επεξεργασία φύλλου εργασίας.</p>
	<p>Η συμβολή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στη διατήρηση της μνήμης και της ταυτότητας των</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξετάζουν την Εκκλησία ως παράγοντα συνοχής, ενότητας και επικοινωνίας των 	<p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σταθμοί μάθησης: Με έντυπο και εικονιστικό υλικό για: ορθόδοξες κοινότητες,

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>	<p>Ελλήνων.</p>	<p>υπόδουλων χριστιανών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τη συνεισφορά ιερών μορφών (π.χ. Φιλοθέη η Αθηναία, Κοσμάς ο Αιτωλός, νεομάρτυρες) στη διατήρηση της μνήμης και στη διαμόρφωση της ταυτότητας των Νεοελλήνων. • Να εξετάζουν το συλλογικό θρησκευτικό βίωμα του ελληνικού λαού, το οποίο διαμορφώνεται μέσω της ιστορικής παρουσίας και δράσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας. 	<p>τυπογραφεία και εκδόσεις βιβλίων, σχολεία/παιδεία (Αυθεντική Ακαδημία Βουκουρεστίου, Μεγάλη του Γένους Σχολή, εικόνες/πίνακες, γεγονότα και πρόσωπα της περιόδου 1453-1821 κ.λπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεργατική συναρμολόγηση: Συλλογικό θρησκευτικό βίωμα των Ελλήνων: Σύνταγμα της Ελλάδας – Εκκλησία της Ελλάδας – Στατιστικές για την πίστη και τη θρησκευτικότητα των Ελλήνων – Ο σταυρός ως εθνικό σύμβολο κ.ά. <p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Προβολή ταινίας: π.χ. «Φιλοθέη, η αγία των Αθηνών» (σκηνοθεσία: Μαρία Χατζημιχάλη-Παπαλιού).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συνέδριο: Η συμβολή της Εκκλησίας στη διαμόρφωση της ταυτότητας των Νεοελλήνων.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Λόγιοι της Τουρκοκρατίας, διδαχές Κοσμά Αιτωλού κ.λπ.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Άγιο Όρος: Κιβωτός Ορθοδοξίας.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Νεομάρτυρες (π.χ. Νικοδήμου Αγιορείτη, Νέον Μαρτυρολόγιον, Προσίμιο κ.λπ.).</p>
	<p>Η ορθοδοξία στον σύγχρονο κόσμο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να δείχνουν στον παγκόσμιο χάρτη την κανονική οργάνωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας σήμερα (Πατριαρχεία, Αυτοκέφαλες Εκκλησίες Επισκοπές 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εννοιολογικός χάρτης: (Κανονική) Οργάνωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας. • Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: Σύντομα κείμενα από

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<p>κ.λπ.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν τον ρόλο του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στη διατήρηση της ειρήνης και της ενότητας του ορθόδοξου κόσμου με βάση γεγονότα. • Να καταδεικνύουν την καθολικότητα και την οικουμενικότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας μέσα από τα κείμενα της Αγίας και Πανορθόδοξου Συνόδου της Κρήτης (2016). 	<p>τα κείμενα της Αγίας και Πανορθόδοξου Συνόδου της Κρήτης (2016).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Με σύντομα κείμενα ή φράσεις από λόγους του Οικουμενικού Πατριάρχη, του Αναστασίου Αλβανίας, κ.λπ. για την ειρήνη και την ενότητα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εργασία με χάρτη: Βρίσκω στον παγκόσμιο χάρτη τα Ορθόδοξα Πατριαρχεία, τις Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, τις Μητροπόλεις κ.λπ.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Πέντε π και ένα γ: Αγία και Πανορθόδοξος Σύνοδος Κρήτης (2016).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο καιρού.</p>
<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>	<p>Βασιλεία του Θεού: Ένας καινούριος κόσμος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν χαρακτηριστικά του νέου τρόπου ζωής που φέρνει ο Χριστός ως γνωρίσματα της Βασιλείας του Θεού, στην Επί του Όρους Ομιλία και σε παραβολές του Χριστού (Τελικής Κρίσης, Κρυμμένου Θησαυρού κ.λπ.). • Να προσδιορίζουν τα θαύματα του Χριστού ως σημεία (=σημάδια) του καινούριου κόσμου. • Να εξηγούν τον όρο «Βασιλεία του Θεού» σε σχέση με τον καινούριο κόσμο που ευαγγελίζεται ο Χριστός και τη σύγχρονη 	<p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιδεοθύελλα: Βασιλεία του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Διλήμματα: Η Βασιλεία του Θεού όραμα μιας αλλιώτικης ζωής ή ουτοπία;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παιχνίδι ρόλων: Δύο αυτόπτες μάρτυρες συζητούν για το θαύμα της θεραπείας του τυφλού.</p> <p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Επί του Όρους Ομιλία, παραβολές Τελικής Κρίσης, Κρυμμένου Θησαυρού κ.λπ.).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p>

<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>		<p>πραγματικότητα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ (έντεχνος συλλογισμός): Εικόνα ή πίνακας ενός θαύματος του Χριστού. • Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Η Βασιλεία του Θεού ως δώρο του Θεού στον άνθρωπο. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Βασιλεία του Θεού.</p>
	<p>Μεταμόρφωση της ζωής και του κόσμου: Ελπίδα και όραμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στο γεγονός της Μεταμόρφωσης του Χριστού σημεία της Βασιλείας του Θεού. • Να συσχετίζουν την ελπίδα του ανθρώπου για τη μεταμόρφωση και την αλλαγή του κόσμου με το όραμα της Εκκλησίας για τον καινούριο κόσμο της Βασιλείας του Θεού. • Να εκτιμούν τη μεταμορφωτική δράση της Εκκλησίας στον κόσμο και την ιστορία και τη σημασία της προσωπικής και συλλογικής ευθύνης του κάθε χριστιανού. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: «Αλλά κάτεχε ότι μονάχα 'κείνος που παλεύει το σκοτάδι μέσα του θα 'χει μεθαύριο μερτικό δικό του στον ήλιο», Οδ. Ελύτης, «Άξιον Εστί». • Σύγκριση κειμένου με έναν μετασχηματισμό του: Ευαγγελική διήγηση – Βυζαντινή εικόνα της Μεταμόρφωσης του Χριστού. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ξεφυλλίζοντας τη Βίβλο: «Ίδου πάντα καινά ποιῶ (Αποκ. 21, 5).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Η Εκκλησία μεταμορφώνει τον κόσμο – Η ευθύνη του χριστιανού (ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: «Λειτουργία μετά τη Θ. Λειτουργία»: Η συνεχής προσπάθεια για μεταμόρφωση ολόκληρης της ζωής σε μια ζωή ευχαριστίας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γκράφτι ή εφημερίδα τοίχου: «Πώς θα ήθελα τον κόσμο;». <ul style="list-style-type: none"> • Συλλογικός ρόλος: Σκέψεις

<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>			<p>και συναισθήματα των τριών μαθητών καθώς κατεβαίνουν από το Θαβώρ.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Τέσσερις γωνίες: Με φράσεις/ερωτήσεις σχετικές με τη μεταμόρφωση/αλλαγή του εαυτού και του κόσμου.</p>
	<p>Πρόγευση της Βασιλείας του Θεού: Θεία Ευχαριστία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συνδέουν βασικά μέρη και δρώμενα της Θείας Λειτουργίας με την επίγεια παρουσία και δράση του Χριστού. • Να εξηγούν την κεντρική θέση της Θείας Ευχαριστίας στην Εκκλησία ως το κατεξοχήν μυστήριο των «πολιτών της Βασιλείας του Θεού». • Να αναγνωρίζουν ότι η συμμετοχή των χριστιανών στη Θεία Κοινωνία είναι εμπειρία ενότητας με τον Θεό και των πιστών μεταξύ τους. • Να διατυπώνουν συλλογισμούς για την παρουσία του Θεού και τον αγιασμό κάθε πτυχής της ζωής μέσω των Μυστηρίων της Εκκλησίας. 		<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εννοιολογικός χάρτης: Μυστήρια της Εκκλησίας. • Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: «Εύλογημένη ή Βασιλεία...». <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Κείμενα σχετικά με τη σύναξη των πιστών στη Θεία Ευχαριστία. Σύνταξη καταλόγου με άγνωστες λέξεις και ερμηνεία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Σύνδεση Μυστικού Δείπνου και Θείας Ευχαριστίας, Μτ. 26,17-29.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βρίσκω τα κομμάτια: Βασικά δρώμενα της Θείας Ευχαριστίας. • Παιχνίδι ρόλων: Συζήτηση πιστών μετά τη Θ. Λειτουργία, το πρωί της Κυριακής. <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/ μοιράσου: Η παρουσία του Θεού στη ζωή της Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ Έρευνα: Τα υλικά/φυσικά στοιχεία στη λατρεία της Εκκλησίας.</p>

<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>			<p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αινίγματα: Λειτουργικοί όροι. • Θα σου πω μια ιστορία: Η συμμετοχή σε μια Θεία Λειτουργία.
	<p>Αναδημιουργία και φώτισμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν το Βάπτισμα ως το Μυστήριο ένταξης στη χριστιανική κοινότητα. • Να αναφέρουν το Χρίσμα ως το Μυστήριο της λήψης των δωρεών του Αγίου Πνεύματος. • Να επισημαίνουν τους συμβολισμούς των Μυστηρίων του Βαπτίσματος και του Χρίσματος και τη σημασία τους στη ζωή των μελών της Εκκλησίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τοποθέτηση απέναντι σε κείμενο: «Όσοι εις Χριστόν έβαπτίσθητε, Χριστόν ένεδύσασθε». • Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Βιβλικά και πατερικά κείμενα για το Βάπτισμα και το Χρίσμα. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σύγκριση κειμένων: Μτ. 3, 13-17 και Ιω. 3,1-10.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανακριτική καρτέλα: Ένας νέος εκφράζει την επιθυμία να ενταχθεί στη χριστιανική κοινότητα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αινίγματα (κουίζ): Συμβολισμοί στο Μυστήριο του Βαπτίσματος και του Χρίσματος. • Συλλογικός ρόλος: Να γίνω ανάδοχος; Ομαδικά απαντούν «Τι, πώς, πού, γιατί» και δραματοποιούν συνάντηση, για να συζητήσουν/συμβουλευσουν τον υποψήφιο/την υποψήφια. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Εφημερίδα τοίχου: Το Μυστήριο του Βαπτίσματος.</p>
	<p>Γάμος, το «Μυστήριο της αγάπης».</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την ένωση και την αγαπητική σχέση των συζύγων στον γάμο. • Να διακρίνουν 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Τοποθέτηση απέναντι στα κείμενα: Πατερικά, θεολογικά για τη σχέση των συζύγων (π.χ. Ιω. Χρυσοστόμου, Ρ.Γ.</p>

<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>		<p>στους συμβολισμούς της ακολουθίας του γάμου τις ευχές της Εκκλησίας για κοινή πορεία των συζύγων στη Βασιλεία του Θεού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν σκέψεις για τη σημασία του γάμου στη σύγχρονη πραγματικότητα. 	<p>(53,357), (53, 360), (62, 389), (61, 223), Άσμα Ασμάτων κ.ά.).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Κουτί εξερεύνησης: π.χ. φωτογραφίες, απόκομμα εφημερίδας, αγγελία, προσκλητήριο γάμου κ.λπ.).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Μ. Chagal «Πάνω από την πόλη» ή άλλος σχετικός πίνακας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κοιτάω/βρίσκω 5 λέξεις/επαναλαμβάνω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Άσμα Ασμάτων. • Συνδέω/προεκτείνω/πρωτοτυπώ (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Φωτογραφία από γάμο. • Αινίγματα (κουίζ): Συμβολισμοί του μυστηρίου του γάμου. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο καιρού.</p>
	<p>Μετάνοια και συγχώρηση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στο Μυστήριο της Μετάνοιας τη μεταστροφή του νου (μετά + νους) και την αλλαγή του τρόπου ζωής (συν+χωρώ). • Να προσδιορίζουν την έννοια της συγχώρησης μέσα από το παράδειγμα του Χριστού, τους βίους των αγίων και την ορθόδοξη εκκλησιαστική παράδοση. • Να εξετάζουν τον ρόλο της χριστιανικής συγχωρητικότητας στη 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συννεφόμελο: Η συγγνώμη σε πολλές γλώσσες. • Σιωπηλό ερέθισμα με κείμενο: «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι». • Προβολή βίντεο: Από τον εσπερινό του «Συγχωρίου» στην Παναγία Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου, την Κυριακή της Τυρινής. <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκέψου/συζητήσε/μοιράσου: Ανταπόδοση ή συγχώρηση; • Δραστηριότητα επίλυσης

<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>		<p>ζωή και στη συνύπαρξη με τον συνάνθρωπο.</p>	<p>προβλημάτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μελέτη περίπτωσης: Η μετάνοια και η συγχώρεση στη ζωή των ανθρώπων (π.χ. άγιος Διονύσιος, οσία Μαρία Αιγυπτία, ιστορία του Ιωσήφ). <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πίνακας αλληλεπίδρασης: Συγγνώμη – Συγχώρεση. <p>• Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Θετικό/Αρνητικό: Προτάσεις με θέμα τη συγχώρεση.
	<p>Η ιεροσύνη ως χάρισμα και ως διακονία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Να αναγνωρίζουν την ποικιλία των χαρισμάτων στην Εκκλησία και τη διάκριση κλήρου και λαού. Να ερμηνεύουν την ιεροσύνη ως διακονία μέσα από παραδείγματα που γνωρίζουν και οι έφηβοι. 	<p>Δραστηριότητα Άμεσης Διδασκαλίας Εννοιολογικός χάρτης: Ιεροσύνη.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σταθμοί μάθησης/Τροχιά μάθησης: Ο κλήρος σήμερα (ονομασίες, καθήκοντα, ρόλος, άμφια κ.ά., μέσω φωτογραφιών, αντικειμένων, βίντεο, κειμένων: π.χ. αγίου Ιγνατίου Επιστολή προς Εφεσίους).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Διακονία – Αφορά τα παιδιά και τους νέους;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μελέτη περίπτωσης: Κληρικοί και λαός με έργο προσφοράς και διακονίας, που είναι αναγνωρισμένο και γνωστό στους/στις εφήβους. Μελέτη περίπτωσης: Η γυναίκα στη διακονία της Εκκλησίας. <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μετασχηματισμός κειμένου σε τέχνη: Ο Χριστός πλένει τα

<p>Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση – Εσχατολογία)</p>			<p>πόδια των μαθητών Του (Ιω. 13, 1-15).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προβολή βίντεο: π.χ. «Ζώννυται λέντιον καί κάμπτει γόνου, δούλων έκπλύναι πόδας». <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Συνομιλία με κληρικό και λαϊκό σχετικά με το έργο τους στην ενορία.</p>
	<p>Πορεία προς το τέλος της ιστορίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την προσμονή και την ελπίδα του καινούριου κόσμου στην «Κυριακή Προσευχή» και στο βιβλίο της Αποκάλυψης. • Να διασαφηνίζουν τη θεολογική σημασία των όρων «Παράδεισος» – «Κόλαση» – «Δευτέρα Παρουσία». 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: «Ελθέτω ἡ βασιλεία σου».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ξεφυλλίζοντας τη Βίβλο: Αποκάλυψη, το όραμα της τελικής επικράτησης της Βασιλείας του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: «Παράδεισος» – «Κόλαση» – «Δευτέρα Παρουσία».</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κολάζ: «Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν» (Αποκ. 21, 1-5). • Διάδρομος συνείδησης: Ο χριστιανός ελπίζει. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου.</p>
<p>Χριστιανική ζωή</p>	<p>Η αξία της ζωής.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τον Θεό ως πηγή της ζωής. • Να διατυπώνουν συλλογισμούς για την αξία του σεβασμού της ζωής σε σχέση με ζητήματα βιοηθικής. • Να συσχετίζουν τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος με όψεις της καθημερινής ζωής που βιώνει ο 	<p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή και υπομνηματισμός κειμένου: Αποφθέγματα για τη χαρά και την ελπίδα. • Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Το δώρο της ζωής, η ζωή ως χάρισμα και ζητήματα βιοηθικής. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Ο σεβασμός της</p>

<p>Χριστιανική ζωή</p>		<p>άνθρωπος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να επαληθεύουν με παραδείγματα τη ζωή του χριστιανού ως χαρά, προσωπική και συλλογική. • Να διακρίνουν στη χριστιανική ελπίδα την πίστη και την εμπιστοσύνη στην πρόνοια και την αγάπη του Θεού. • Να αξιολογούν τον ρόλο της χριστιανικής πίστης, με παραδείγματα, απέναντι σε φαινόμενα καθημερινής βίας (bullying, υποτίμηση του «άλλου», του «διαφορετικού»). 	<p>ζωής και πώς αυτή η αλήθεια καθορίζει τη χριστιανική θέση σε σύγχρονα ζητήματα επιλογής ζωής και θανάτου.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Κολάζ: Ο Θεός πηγή της ζωής.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Άγιος Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Λέξεις - Σκέψεις στη σειρά: Γνώμες, σκέψεις, ευχές με θέμα την ελπίδα.</p>
	<p>Η αγάπη ως πρόταση ζωής.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν απόψεις για την αγάπη ως υπέρβαση του εγωισμού και ως πρόταση ζωής στη χριστιανική Εκκλησία. • Να αναφέρουν παραδείγματα που σχετίζονται με την άσκηση της αγάπης άνευ όρων και ορίων στην παράδοση της Εκκλησίας. • Να συσχετίζουν την αγάπη του ευαγγελικού λόγου με την έμπρακτη εφαρμογή της αγάπης προς τον συνάνθρωπο μέσα από τη διακονία. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόλεξο: Η αγάπη σε πολλές γλώσσες.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επικαιροποίηση κειμένων: Η αγάπη στα βιβλικά και πατερικά κείμενα/η αγάπη σήμερα. • Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Ο ύμνος της αγάπης. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Χιονοστιβάδα: Η εφαρμογή της αγάπης στον χριστιανισμό, «ἀγαπάτε ἀλλήλους», «ἀγαπάτε καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν».</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Φτιάχνω ιστορίες: Αρχή – μέση – τέλος (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Με φωτογραφίες σχετικά με προσφορά αγάπης – διακονία.</p>

Χριστιανική ζωή			<p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η αγάπη στην καθημερινή ζωή του νέου ανθρώπου. Αγάπη «απροϋπόθετη» και ορίων.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Επίσκεψη στην οικεία ιερά μητρόπολη και συζήτηση για τη διακονία και το φιλανθρωπικό της έργο.</p>
	<p>Η ζωή ως σχέση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν το «Όλα όσα θέλετε να σας κάνουν οι άλλοι άνθρωποι, αυτά να τους κάνετε κι εσείς» (Χρυσός κανόνας, Μτ. 7, 12). • Να εξετάζουν την ευθύνη του χριστιανού για τα ζητήματα της κοινωνίας και του κόσμου (ισοτιμία – δικαιοσύνη – αδελφoσύνη). • Να εκτιμούν στάσεις και συμπεριφορές του χριστιανού σε σχέση με τον συνάνθρωπο και την ετερότητα. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Ετερότητα, ο «άλλος».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έξι σκεπτόμενα καπέλα (De Bono): Σενάριο από πραγματική ή φανταστική ιστορία αδικίας, ανισότητας, διακρίσεων, ρατσισμού κ.λπ. • Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/μοιράσου: Η ευθύνη του πιστού απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανακριτική καρτέλα: Εθελοντής χριστιανός που πρωτοστατεί σε δράσεις που αφορούν κοινωνικά προβλήματα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Σταθμοί μάθησης: Δικαιοσύνη, ισοτιμία, αδελφoσύνη στην Αγία Γραφή και την παράδοση της Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παιχνίδι ρόλων: Κάθε ομάδα παρουσιάζει μια περίπτωση δικαίου, αδελφoσύνης.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Έρευνα: Ορθόδοξοι στον αγώνα για την ελευθερία και την ισότητα (π.χ. Ιάκωβος Αρχιεπίσκοπος Αμερικής).</p>

Χριστιανική ζωή			Δραστηριότητα αξιολόγησης: Πίνακας αλληλεπίδρασης: Εμείς και οι «άλλοι».
	Η ζωή ως άθλημα.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την πνευματική πορεία και τον αγώνα του χριστιανού ως πρόταση της Εκκλησίας. • Να διασαφηνίζουν πώς με τη χριστιανική άσκηση πραγματώνεται η μεταμόρφωση του εαυτού στον κόσμο και στη μοναστική ζωή. 	<p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Νηστεία και διατροφή. • Συζήτηση ανοιχτής γυάλας: Παραδείγματα και πρακτικές για την ανάδειξη ενός καλύτερου εαυτού. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χάρτης εννοιών (εννοιολογικός χάρτης): Άσκηση στη διάρκεια του χρόνου.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Η ζωή ενός αθλητή – Η ζωή ενός χριστιανού.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Λέξεις – Σκέψεις στη σειρά: με τη φράση «αγωνίζομαι να...», σε σχέση με καλές συνήθειες στην καθημερινότητα • Ιστορία με εικόνες: π.χ. άγιος Παΐσιος, γέρ. Δανιήλ Κατουνακιώτης. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θετικό/Αρνητικό: Με προτάσεις στάσεων και συμπεριφορών στη σχολική ζωή.</p>
	Ζωή και δοκιμασίες.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν προβληματισμούς και ιδέες για την ασθένεια, την απώλεια και τις συνέπειές τους στη ζωή των ανθρώπων. • Να αναφέρουν παραδείγματα αντιμετώπισης της ασθένειας, της απώλειας και του 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Ευχές του Μυστηρίου του Ευχελαίου σε σχέση με την ασθένεια.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Με εικόνα ή πίνακα ενός θαύματος με ίαση</p>

Χριστιανική ζωή		<p>πόνου μέσα από την Αγία Γραφή.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στο Μυστήριο του Ευχελαίου την ίαση της ασθένειας (σωματική-πνευματική). 	<p>από τον Χριστό.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Εμπειρική εκπαίδευση: Η ασθένεια και ο πόνος στη ζωή μας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανακριτική καρτέλα: Η δοκιμασία του Ιώβ. • Κάρτες: Σε ασθενείς νοσοκομείου. • Ρόλος στον τοίχο: Άτομο που βιώνει μια απώλεια. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ψηφιακές πλατφόρμες: π.χ. Από το Φωτόδεντρο.</p>
	«Υπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς».	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξετάζουν τη χριστιανική διδασκαλία σχετικά με τον θάνατο στη ζωή του ανθρώπου. • Να εξετάζουν την υπέρβαση του θανάτου με την αγάπη και την ελπίδα της Ανάστασης του Χριστού, την οποία ευαγγελίζεται η Ορθόδοξη Εκκλησία. • Να εξηγούν γιατί η Ανάσταση του Χριστού είναι η Ανάσταση του ανθρώπου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα: Απώλεια – πένθος. • Επεξεργασία κειμένου με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Ο θάνατος στη διδασκαλία της Εκκλησίας (π.χ. το θαύμα της ανάστασης της κόρης του Ιάειρου, του γιου της χήρας της Ναΐν, τροπάριο από την Εξόδιο Ακολουθία κ.λπ.). <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σταθμοί μάθησης: Ανάσταση (εικόνες, ύμνοι, λογοτεχνικά κείμενα, πίνακες, ποιήματα, κ.ά.).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/γράψε/συζητήσε/μοιράσου: Η αγάπη νικά τον θάνατο.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Επιτάφιος θρήνος.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ:</p>

Χριστιανική ζωή			Η Ανάσταση στη λογοτεχνία. Δραστηριότητα αξιολόγησης: Λέξεις – Σκέψεις στη σειρά: Η Ανάσταση, μια προσωπική Ανάσταση.
--------------------	--	--	--

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Θρησκεία/-ες – Κοσμοθεωρίες		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:	Οι μαθητές/-τριες μπορεί να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
Το φαινόμενο της θρησκείας στον κόσμο που μας περιβάλλει	Η αναζήτηση του Θεού και η θρησκεία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι αναζητούν τον Θεό. • Να ονομάζουν τα κύρια χαρακτηριστικά του φαινομένου θρησκεία. • Να συσχετίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά του φαινομένου θρησκεία με συγκεκριμένες θρησκευτικές εκφράσεις που έχουν συναντήσει. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών (εννοιολογικός χάρτης): Κύρια χαρακτηριστικά του φαινομένου θρησκεία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Συλλογικός ρόλος: Πώς οι πρώτοι άνθρωποι έφτασαν σε κάποια μορφή θρησκείας;</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: Θεός τιμωρός – Θεός φίλος.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Εμπειρική εκπαίδευση: Σε ομαδοσυνεργασία. Σύνδεση παραδειγμάτων από την καθημερινή εμπειρία και ζωή των μαθητών/-τριών με συγκεκριμένες θρησκευτικές εκφράσεις.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Γκράφτι: Θρησκευτικά αντικείμενα από διάφορες θρησκείες.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο καιρού: Θρησκευτικές εκφράσεις.</p>
	Θρησκεία, τέχνη, πολιτισμός, κοινωνική οργάνωση.	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν όψεις της θρησκείας στην τέχνη, τον πολιτισμό και την κοινωνική οργάνωση σε παγκόσμιο επίπεδο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σύγκριση κειμένου με έναν μετασχηματισμό του: Ιερά κείμενα και λογοτεχνία, τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επιλογή και υπομνηματισμός εικόνων (εναλλακτικά ιστοεξερεύνηση): Οι</p>

<p>Το φαινόμενο της θρησκείας στον κόσμο που μας περιβάλλει</p>			<p>μαθητές/-τριες, από βιβλία ή το διαδίκτυο, επισημαίνουν έργα τέχνης που συνδέονται με τη θρησκεία αιτιολογώντας τις επιλογές τους.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: Θρησκείες και κοινωνική πρόοδος.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Επίλυση προβλήματος: Θρησκείες και παγκόσμια ειρήνη.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Διάδρομος συνείδησης: Η θέση της γυναίκας και οι θρησκείες.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ημερολόγιο: Θρησκεία και πολιτισμός.</p>
	<p>Θρησκεία, λατρεία και ο άνθρωπος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνοψίζουν βασικά γνωρίσματα της λατρείας και της προσευχής των ανθρώπων. • Να αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της επικοινωνίας του ανθρώπου με το Ιερό στην καθημερινή του ζωή. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σταθμοί μάθησης/Τροχιά μάθησης: Αντιπροσωπευτικές προσευχές από διάφορες θρησκείες. Κοινά και ιδιαίτερα γνωρίσματα.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χιονοστιβάδα: Τι επιδιώκουν οι άνθρωποι στην προσευχή;</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Με φωτογραφία από στιγμιότυπο λατρείας ή προσευχής. • Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Πώς συμβάλλει η θρησκεία μου στο να γίνω καλύτερος άνθρωπος; <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συλλογικός ρόλος: Ένας Γάλλος εξηγεί τι σημαίνει η καταστροφή της Παναγίας</p>

<p>Το φαινόμενο της θρησκείας στον κόσμο που μας περιβάλλει</p>			<p>των Παρισίων από πυρκαγιά, για τη σχέση του με τον Θεό, και πώς σκέφτεται να δράσει.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Στιγμιότυπα ή σκηνές προσευχής.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Δημιουργία ταινίας: Η καθημερινότητά μου και ο Θεός μου.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Πίνακας αλληλεπίδρασης: Άνθρωποι και το ιερό σε συνθήκες κρίσης (π.χ. φυσική καταστροφή, λοιμός, πόλεμος).</p>
	<p>Η επιλογή να ζει κανείς χωρίς Θεό (αθεΐα και άλλες κοσμοθεωρίες).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν συλλογισμούς για την αμφισβήτηση της θρησκείας από σκοπιά επιστημονική/θετικιστική ή κοινωνική/μαρξιστική ή άλλη. • Να εξετάζουν την επίδραση αθεϊστικών αντιλήψεων και κοσμοθεωριών στη διαμόρφωση ενός τρόπου ζωής. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Η αμφισβήτηση της θρησκείας όπως σταδιακά αναπτύχθηκε στους νεότερους χρόνους.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/ μοιράσου: Με αφορμή τη ρήση του Μαρξ: «Η θρησκεία είναι το όπιο του λαού» στο συγκείμενο.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Έξι σκεπτόμενα καπέλα: Σχέσεις θρησκείας και επιστήμης.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Είδη και ποικιλία αθεϊστικών και αγνωστικιστικών αντιλήψεων.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: «Τι σε κάνει να το λες αυτό;» Με αφορμή την αναφορά του Φ. Ντοστογιέφσκι: «Αν δεν υπάρχει Θεός, όλα</p>

<p>Το φαινόμενο της θρησκείας στον κόσμο που μας περιβάλλει</p>			<p>επιτρέπονται».</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Έντεχνος συλλογισμός: Συνδέω/προεκτείνω/πρωτοτυπώ. Με αφορμή τον πίνακα του Edith Birkin για το Άουσβιτς, συλλογισμός για το πώς είναι να ζει κανείς με ή χωρίς Θεό σε ακραίες ιστορικές συνθήκες.</p>
	<p>Διάλογος με τη θρησκευτική ετερότητα από τη σκοπιά της ορθόδοξης πίστης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν με βάση τη χριστιανική πίστη τη χρησιμότητα και αναγκαιότητα του διαλόγου. • Να εκτιμούν την ανάγκη καλλιέργειας συνθηκών διαλόγου σήμερα μεταξύ θρησκευτικών κοινοτήτων και των πιστών τους αλλά και με μη θρησκευτικές κοσμοθεωρίες. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστορίας: Ο διάλογος του Χριστού με τη Σαμαρείτισσα.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Πορτρέτο: Η Σαμαρείτισσα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανίχνευση σκέψης: Η Σαμαρείτισσα και ο Χριστός.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Τροχιά της μάθησης: Περιπτώσεις διαλόγου στην εκκλησιαστική παράδοση.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Κοινωνικά ζητήματα στα οποία έχουν λόγο και οι διάφορες θρησκείες σε ευρωπαϊκό πλαίσιο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συνέδριο: Οικολογία: Πώς μπορούν οι θρησκείες και οι μη θρησκευτικές κοσμοθεωρίες να συμβάλλουν στη διαφύλαξη του φυσικού κόσμου; Ο φυσικός κόσμος και το ιερό.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο καιρού: Προβληματισμοί για τον διάλογο.</p>
<p>Χριστιανισμός στην Ανατολή και τη Δύση</p>	<p>Χριστιανοί της Αιγύπτου, της Αιθιοπίας, της Αρμενίας, της Συρίας και της Ινδίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τις συνθήκες που οδήγησαν στο πρώτο μεγάλο εκκλησιαστικό 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες.</p>

<p>Χριστιανισμός στην Ανατολή και τη Δύση</p>		<p>Σχίσμα μετά τη Σύνοδο της Χαλκηδόνας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναφέρουν στοιχεία από τη ζωή των χριστιανών στην Αίγυπτο, την Αιθιοπία, την Αρμενία, τη Συρία και την Ινδία. • Να συσχετίζουν γεγονότα της ιστορίας και στοιχεία της κοινωνικής πραγματικότητας με την πίστη, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από πρόσωπα, την εκκλησιαστική ζωή ή την τέχνη. 	<p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Πέντε π και ένα γ: Το πρώτο μεγάλο εκκλησιαστικό Σχίσμα μετά τη Σύνοδο της Χαλκηδόνας.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Δάσκαλος σε ρόλο: Ένας Αρμένιος χριστιανός, πρόσφυγας στην Ελλάδα μετά τη Γενοκτονία, μιλάει για την πίστη του και τον διωγμό που υπέστη στη χώρα του.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Ανάσταση στην Αιθιοπική Εκκλησία της Αθήνας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Πορτρέτο: Ένας κόπτης χριστιανός της Αιγύπτου, οι φόβοι και οι ελπίδες του.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Χάρτης στον τοίχο: Πρόσωπα, τέχνη, εκκλησιαστική ζωή στις Προχαλκηδόνιες Εκκλησίες.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία...: Με αφορμή πρόσωπα ή γεγονότα από την πρόσφατη ιστορία των Προχαλκηδόνιων Εκκλησιών.</p>
<p>Η πορεία του χριστιανισμού στη Δύση.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν τη διάσπαση της «Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας» λόγω του Σχίσματος του 1054. • Να παρατηρούν τη σταδιακή διαφοροποίηση του δυτικού από τον ανατολικό χριστιανισμό και τις συνέπειές της. • Να συνοψίζουν σημαντικά γεγονότα από την ιστορική 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Άγιοι της Δυτικής Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σταθμοί μάθησης/Τροχιά μάθησης: Σημαντικά γεγονότα από την πορεία του χριστιανισμού στη Δύση.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: Συνέπειες του Σχίσματος στη Δύση.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης</p>

<p>Χριστιανισμός στην Ανατολή και τη Δύση</p>		<p>πορεία του χριστιανισμού στη Δύση.</p>	<p>προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Το Filioque και οι συνέπειές του στη θεολογία και τη ζωή.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Χάρτης στον τοίχο: Συνέπειες της διαφοροποίησης του δυτικού από τον ανατολικό χριστιανισμό στη σημερινή Ευρώπη.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Δυτική εκκλησιαστική τέχνη χθες και σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θετικό/Αρνητικό: Η πορεία του δυτικού χριστιανισμού. • Θα σου πω μια ιστορία...: Μιλώντας για το Σχίσμα.
	<p>Όψεις θεολογίας και ζωής στην Καθολική Εκκλησία σήμερα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά από τη σύγχρονη θεολογία και ζωή της Καθολικής Εκκλησίας. • Να εξετάζουν πρόσωπα και ιστορίες σχετικά με τις προσπάθειες συνάντησης της Δυτικής Εκκλησίας με τον σύγχρονο κόσμο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σύγκριση κειμένων: Βασικά χαρακτηριστικά από τη θεολογία της Καθολικής Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ειδικό ανάμεσά μας: Το πρόσωπο του πάπα: Από το παρελθόν στο παρόν.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: Από τη ζωή του Φραγκίσκου της Ασίζης.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Μοναστικά τάγματα στην υπηρεσία του ανθρώπου.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δάσκαλος σε ρόλο: Συμμετοχή στη Β' Βατικάνεια Σύνοδο. • Ρόλος στον τοίχο: Όσκαρ Ρομέρο.

Χριστιανισμός στην Ανατολή και τη Δύση			<p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολές: Γράφω μια επιστολή στον πάπα.</p>
	<p>Η Μεταρρύθμιση και οι συνέπειές της.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν σημαντικά γεγονότα από τη ζωή και τη δράση του Μαρτίνου Λούθηρου και το ιστορικό πλαίσιο στο οποίο γεννήθηκε ο προτεσταντισμός. • Να αναδεικνύουν θρησκευτικές διαστάσεις του ρόλου της Μεταρρύθμισης στην πυροδότηση σημαντικών ιστορικών εξελίξεων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Δάσκαλος σε ρόλο: Πρόσωπο που συμμετείχε στην επίσημη γενική σύναξη κλήρου και ευγενών της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (Δίαιτα) της Βορμς το 1521.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Πέντε π και ένα γ: Η Μεταρρύθμιση.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Η ανάρτηση των 95 θέσεων του Λούθηρου.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Σταθμοί μάθησης/Τροχιά μάθησης: Εξελίξεις που πυροδότησε η Μεταρρύθμιση.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Γεγονότα μετά τη Μεταρρύθμιση.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετασχηματισμός κειμένου: Ρεπορτάζ από το ξεκίνημα της Μεταρρύθμισης. • Θετικό/Αρνητικό: Προτάσεις για τον ρόλο της Μεταρρύθμισης στην εξέλιξη της σύγχρονης ιστορίας.
	<p>Σύγχρονες όψεις θεολογίας και ζωής στον χώρο του προτεσταντισμού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία από την πίστη και τη θρησκευτική ζωή στον χώρο του προτεσταντισμού σήμερα (Βίβλος και παράδοση, σωτηρία, κλάδοι/ομολογίες). 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: «Τα λόγια πίστης και αγάπης είναι αρκετά σε μια σχέση» (με αφορμή το «Sola fide: Από μόνη της η πίστη στον Χριστό είναι αρκετή για τη σωτηρία του ανθρώπου»).</p>

<p>Χριστιανισμός στην Ανατολή και τη Δύση</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν πτυχές της χριστιανικής ζωής (αγάπη, ελευθερία, αλληλεγγύη προς τον συνάνθρωπο), μέσα από πρόσωπα και γεγονότα της πρόσφατης ιστορίας του προτεσταντικού κόσμου. 	<p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Ένας/Μία συμμαθητής/-τρια στο σχολείο μιλάει για τη θρησκευτική ζωή στον προτεσταντισμό.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συνέντευξη: Τι θα ήθελα να ρωτήσω έναν σημερινό προτεστάντη;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Μάρτιν Λούθερ Κινγκ.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ρόλος στον τοίχο: Συνάντηση και γνωριμία με τον Ντίτριχ Μπονχέφερ.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Κλάδοι και Ομολογίες στον προτεσταντισμό στην Ελλάδα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ημερολόγιο αναστοχασμού: Πίστη και θρησκευτική ζωή στον χώρο του προτεσταντισμού.</p>
	<p>Οικουμενικός διάλογος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν βασικές θεολογικές και κοινωνικές αναγκαιότητες που οδήγησαν στον οικουμενικό διάλογο κατά τον 20ό αι. • Να εκτιμούν τη δράση προσώπων και φορέων που συνδέονται με τον οικουμενικό διάλογο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Διάλογος.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Εφημερίδα τοίχου: Αίτια και σύγχρονες προσπάθειες οικουμενικού διαλόγου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Ασπασμός ειρήνης πατριάρχη Βαρθολομαίου με τον πάπα Φραγκίσκο στα Ιεροσόλυμα (2014).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων:</p>

Χριστιανισμός στην Ανατολή και τη Δύση			<p>Σκέψου/Συζήτησε ανά 2 και ανά 4/ Μοιράσου: Με το ερώτημα: «Κάποιοι λένε όχι στον διάλογο της Ορθόδοξης Εκκλησίας με τους άλλους χριστιανούς. Εσύ τι λες;».</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Δάσκαλος σε ρόλο: Ένα πρόσωπο που βρισκόταν στη συνάντηση πάπα και πατριάρχη για την άρση των αναθεμάτων.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Γέφυρες μάθησης μέσω διαδικτύου: Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και η ιστορία του οικουμενικού κινήματος.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολές: Οι μαθητές/-τριες συντάσσουν ένα γράμμα στον πάπα ή στον οικουμενικό πατριάρχη με τους λόγους για τους οποίους πρέπει ή δεν πρέπει να υπάρξει συνέχιση του διαλόγου με τους «θρησκευτικά» άλλους.</p>
Θρησκείες στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων	Ο ιουδαϊσμός στην ιστορία και στο παρόν.	<ul style="list-style-type: none"> • Να επισημαίνουν στοιχεία του ιουδαϊσμού που γνωρίζουν από την Αγία Γραφή. • Να συνοψίζουν βασικά γνωρίσματα της θρησκείας των Εβραίων (σημαντικά πρόσωπα, πιστεύω, γιορτές). • Να συσχετίζουν την ιουδαϊκή θρησκεία με μείζονα γεγονότα του 20ού αι. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «Ιουδαίος».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Φυσική ή εικονική γνωριμία με τη Συναγωγή.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Ο Μωυσής και η Έξοδος.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συνεργατική συναρμολόγηση: Βασικά γνωρίσματα της θρησκείας των Εβραίων (πρόσωπα, πιστεύω, γιορτές).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p>

<p>Θρησκείες στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων</p>			<p>Κουτί εξερεύνησης: Με αντικείμενα ενός ευσεβούς Εβραίου που διασώθηκε από στρατόπεδο συγκέντρωσης και το Ολοκαύτωμα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάλογη σκέψη: Με εικόνες/φωτογραφίες από ιουδαϊκά αντικείμενα, πρόσωπα, γιορτές, γεγονότα. • Εφαρμογές/Ψηφιακές πλατφόρμες: Ιουδαϊκά στοιχεία στην Αγία Γραφή και τον χριστιανισμό.
	<p>Ιστορία και θεολογία του ισλάμ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν τις συνθήκες και τα πρόσωπα που συνέβαλαν στην ανάδυση του ισλάμ. • Να εξηγούν τα βασικά στοιχεία της ισλαμικής θεολογίας και λατρείας, και τη σημασία τους για έναν πιστό. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Η ανάδυση του ισλάμ.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Τι καινούργιο έφερε ο Μωάμεθ σε σχέση με την προϊσλαμική αραβική θρησκεία;</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/ μοιράσου: Θεοπνευστία του Κορανίου με βάση την ισλαμική διδασκαλία.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Επίλυση προβλήματος: Εγίρα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ιστορία με εικόνες: Οι 5 στύλοι του ισλάμ.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Συζήτηση της ανοιχτής γυάλας. Οι βασικές διδασκαλίες του ισλάμ.</p>
	<p>Το ισλάμ στον σύγχρονο κόσμο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τις διαστάσεις της κοινότητας των πιστών (ούμα) και τη σημασία της για τον ισλαμικό κόσμο σήμερα. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Προβολή βίντεο/ταινίας: Προβολή σύντομου βίντεο από το προσκύνημα στη Μέκκα (κατά το δυνατόν να παρουσιάζει διαφορετικές</p>

<p>Θρησκείες στο σταυροδρόμι τριών ηπειρών</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να συζητούν παραδείγματα από ποικίλες όψεις της ισλαμικής πνευματικότητας και ζωής σήμερα. 	<p>ομάδες πιστών καθώς πλησιάζουν την Καάμπα).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Ενότητα και ποικιλία της κοινότητας των πιστών (ούμα) [μπορεί να γίνει σε συνδυασμό με το προηγούμενο βίντεο ή σειρά φωτογραφιών].</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συνέντευξη: Η καθημερινή ζωή ενός πιστού μουσουλμάνου σήμερα: Προκλήσεις – δυσκολίες – προοπτικές.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συλλογικός ρόλος: Ισλαμικός φονταμενταλισμός και η κοινωνική του επίδραση.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Ανάγνωση αποσπάσματος από την ποίηση του Τζελαλαντίν Ρουμί. • Χάρτης στον τοίχο: Τζαμιά από διάφορους τόπους. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Όψεις της πνευματικότητας στο ισλάμ.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού/ Μαθησιακό ημερολόγιο): Το ισλάμ σήμερα.</p>
<p>Θρησκείες της Ανατολής</p>	<p>Παραδοσιακές θρησκείες της Ινδίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν βασικά γνωρίσματα διαφόρων φάσεων του ινδουισμού. • Να συνοψίζουν κύριες θρησκευτικές διδασκαλίες που 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: Από τις Ουπανισάδες.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p>

<p>Θρησκείες της Ανατολής</p>		<p>αναφέρονται στα ιερά βιβλία του ινδουισμού εντοπίζοντας τη σημασία τους στη ζωή των πιστών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν σύγχρονες εκφράσεις του ινδουισμού με πρόσωπα που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωσή του. 	<p>Πορτρέτο: Γκάντι: Ζωή, δράση, διδασκαλία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Γιόγκα, φροντίδα για το σώμα ή για την ψυχή;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Έξι σκεπτόμενα καπέλα: Κάρμα, ντάρμα, μετεμψύχωση και οι κοινωνικές τους διαστάσεις.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Οπτικοποίηση: Ινδουισμός.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Εκδοχές του ινδουισμού σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολές: Σύνταξη γράμματος με την περιγραφή ενός φανταστικού ταξιδιού στον χρόνο, στην περιοχή των Ινδιών, και στη γνωριμία με τη θρησκευτική ζωή.</p>
	<p>Παραδοσιακές μορφές του βουδισμού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν την ιστορική και θρησκευτική εξέλιξη του βουδισμού. • Να συσχετίζουν τη ζωή του ιδρυτή του βουδισμού με τις τέσσερις ευγενικές αλήθειες. • Να εξετάζουν παραδείγματα της βουδιστικής πνευματικής παράδοσης και τη σημασία τους για έναν πιστό. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Προβολή βίντεο: Προβολή με φύλλο εργασίας: Ο Βούδας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ρόλος στον τοίχο: Βουδιστής μοναχός. • Βρίσκω τα κομμάτια: Η εξέλιξη του βουδισμού. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Ένας βουδιστής προβληματίζεται για τη σημασία της πνευματικής του παράδοσης.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Επίλυση προβλήματος: Διακοπή του κύκλου των μετενσαρκώσεων.</p>

<p>Θρησκείες της Ανατολής</p>			<p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Πίνακας με βουδιστή μοναχό/μοναχούς.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογές/Ψηφιακές πλατφόρμες: Σταυρόλεξο, αντιστοίχιση (από το Φωτόδεντρο). Παγωμένη εικόνα/Δυναμικές εικόνες: Στιγμιότυπο από τις τέσσερις ευγενικές αλήθειες.
	<p>Θρησκείες και θρησκευτικός πολιτισμός στην Κίνα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Να διαπιστώνουν τον συγκρητιστικό χαρακτήρα του θρησκευτικού πολιτισμού στην Κίνα. Να συνοψίζουν χαρακτηριστικά γνωρίσματα του θρησκευτικού ταϊσμού μέσα από σχετικά παραδείγματα προσώπων ή ιστοριών. Να συσχετίζουν βασικά σημεία από τη διδασκαλία του κομφουκιανισμού με ανάλογες σύγχρονες αντιλήψεις και στάσεις απέναντι στη ζωή. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Από τον Κομφούκιο.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Η έννοια του Ντάο και της εναρμόνισης με αυτό (διπολισμός γιν-γιανγκ).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Ένας θρησκευόμενος Κινέζος μαθητής στο σχολείο.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Τι πιστεύει ένας κοινός Κινέζος;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Πορτρέτο: Ένας σύγχρονος Κινέζος που ακολουθεί την ηθική του Κομφούκιου περί ιδανικής κοινωνίας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Μετατροπή κειμένου (από τον φιλοσοφικό ή τον θρησκευτικό Ταοϊσμό) σε τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θετικό/Αρνητικό: Με θέματα</p>

<p>Θρησκείες της Ανατολής</p>	<p>Σίντο και θρησκείες της Ιαπωνίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στοιχεία από την πολύπτυχη παραδοσιακή θρησκεία των Ιαπώνων και τη λατρεία τους. • Να διακρίνουν τη σχέση ανάμεσα στην ιαπωνική θρησκευτικότητα και την καθημερινή ζωή των ανθρώπων. 	<p>κινεζικής θρησκευτικότητας.</p> <p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Τοποθέτηση απέναντι σε κείμενο: Με θέμα τη λατρεία του αυτοκράτορα της Ιαπωνίας στα προπολεμικά χρόνια.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ανίχνευση σκέψης: Ένας Ιάπωνας που χάνει ένα αγαπημένο πρόσωπο της οικογένειάς του.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Με τη φράση: «Η θρησκεία του μέσου Ιάπωνα, στη διάρκεια της ζωής του, είναι ένας πολυθεϊσμός, ή όχι;»</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συνέντευξη: Από έναν Ιάπωνα αθλητή σχετικά με το ποια θρησκεία/θεότητα έχει επιλέξει να ακολουθεί και γιατί.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Δάσκαλος σε ρόλο: Γνωριμία με τη σύγχρονη ιαπωνική θρησκευτικότητα και τον ιαπωνικό πολιτισμό.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα σου πω μια ιστορία... : Επιστολή προς τον Ιάπωνα πρέσβη στην Αθήνα με θέμα: «Τι μου έκανε εντύπωση από την ιαπωνική θρησκευτικότητα». • Ημερολόγιο αναστοχασμού: Κάτι που έμαθα σήμερα και με προβλημάτισε/μια απορία που μου γεννήθηκε.
<p>Αρχέγονες όψεις της θρησκείας και θρησκείες της</p>	<p>Αρχέγονη θρησκευτικότητα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράψουν τα βασικά γνωρίσματα της αρχέγονης θρησκευτικότητας 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Παραδοσιακός μύθος</p>

<p>μετανεωτερι- κότητας</p>		<p>(ανιμισμός και πνευματολατρία, πίστη σε δημιουργό Θεό, σαμανισμός, σημασία του τόπου, διαβατήριες τελετές, μαγεία).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διαπιστώνουν τις δυσκολίες που προκύπτουν στο πεδίο της θρησκείας από τη συνάντηση αρχέγονων φυλών με τον σύγχρονο κόσμο (αποσύνδεση από τη γη, εποικισμός, διάσπαση κοινωνικών δεσμών και γνωριμία με άλλο μοντέλο πολιτισμού). 	<p>δημιουργίας του κόσμου (π.χ. των Κικουόγιου).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Αντιστοίχιση ενεργειών με το πρόσωπο του σαμάνου ή του μάγου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Ένας Εσκιμώος/Ινδιάνος στην Αλάσκα περιγράφει τι βίωσε η φυλή του από τον εκχριστιανισμό και εκπολιτισμό.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Συνεργατική συναρμολόγηση: Αρχέγονες παραδοσιακές θρησκείες και σύγχρονος κόσμος.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Φτιάχνω ιστορίες με την εικόνα: Αρχή – μέση – τέλος (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Με εικόνα/φωτογραφία από στιγμιότυπο από σαμανιστική λατρεία.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η ιερότητα του κόσμου με βάση την αρχέγονη θρησκευτικότητα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Λέξεις-Σκέψεις στη σειρά: Αρχέγονη θρησκευτικότητα.</p>
	<p>Αρχαιοελληνική θρησκεία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά της αρχαιοελληνικής θρησκείας (π.χ. εξέλιξη, ανθρωπομορφικός πολυθεϊσμός, μοίρα, θυσίες, φιλοσοφικές εκδοχές). • Να συσχετίζουν μνημεία με γιορτές 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: «Κάθε επιμέρους ανθρώπινη πραγματικότητα που αποτελεί τον κόσμο εξουσιάζεται από ένα θείο ον».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Θεοί και</p>

<p>Αρχέγονες όψεις της θρησκείας και θρησκείες της μετανεωτερικότητας</p>		<p>της αρχαιοελληνικής θρησκείας.</p>	<p>άνθρωποι στην αρχαία ελληνική θρησκεία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Αρχαιοελληνική απεικόνιση θεοτήτων.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Μονοθεϊστικές τάσεις των μεγάλων αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Φυσική ή εικονική επίσκεψη σε έναν αρχαιοελληνικό ναό.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Χάρτης στον τοίχο: Αρχαιοελληνικά μνημεία στον ελλαδικό χώρο και γιορτές που συνδέονται με αυτά.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Λέξεις-Σκέψεις στη σειρά: «Κάτι που θα είχα να πω για τον πολυθεϊσμό της αρχαίας Ελλάδας».</p>
	<p>Νέα θρησκευτικά κινήματα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνοψίζουν βασικά γνωρίσματα των νέων θρησκευτικών κινήματων (αποκρυφισμός, ανιστορικότητα, εσωτερικότητα, συγκρητισμός). • Να ονομάζουν παραδείγματα νέων θρησκευτικών κινήματων (νέα εποχή, θεοσοφία, νεοσαμανισμός, νεοπαγανισμός). 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Μορφές θρησκευτικότητας στο περιβάλλον μου.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Μελέτη περίπτωσης: Ο νεοπαγανισμός.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: «Θρησκείες παραδοσιακές ή νέες;».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Δημιουργία ερωτήσεων συνέντευξης: Από οπαδό ενός νέου θρησκευτικού κινήματος.</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>Αρχέγονες όψεις της θρησκείας και θρησκείες της μετανεωτερικότητας</p>			<p>παιχνιδιού/δράσης: Δάσκαλος σε ρόλο: Με αφορμή προβληματισμούς για τα είδη και τα χαρακτηριστικά των νέων θρησκευτικών κινήματων.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οπτικοποίηση: Νέα θρησκευτικά κινήματα. • Τέσσερις γωνίες: Με προτάσεις από τα γνωρίσματα και τις τάσεις των νέων θρησκευτικών κινήματων.
	<p>Θρησκευτικότητα του 21ου αι.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν μορφές νέας θρησκευτικότητας που απαντώνται στη γενιά του 21ου αιώνα (μαγεία, σύγχρονα είδωλα, σούπερ ήρωες κ.ά.). • Να αξιολογούν κριτικά μορφές νέας θρησκευτικότητας στη γενιά του 21ου αι. 	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν μορφές νέας θρησκευτικότητας που απαντώνται στη γενιά του 21ου αιώνα (μαγεία, σύγχρονα είδωλα, σούπερ ήρωες κ.ά.). • Να αξιολογούν κριτικά μορφές νέας θρησκευτικότητας στη γενιά του 21ου αι. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σιωπηρό ερέθισμα με εικόνα: Μορφές νέας θρησκευτικότητας στο μαθητικό περιβάλλον. • Ακρόαση τραγουδιού: Είδος της ποπ κουλτούρας, με θρησκευτικό ενδιαφέρον. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Διερεύνηση μορφών νέας θρησκευτικότητας.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Σύγχρονα είδωλα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Χιονοστιβάδα: Μαγεία και νεανική καθημερινότητα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θετικό/Αρνητικό: Όψεις νέας θρησκευτικότητας. • Παιχνίδι ρόλων: Σούπερ ήρωες και εμείς. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φτιάξε τη δική σου ζωγραφιά: Σύγχρονα είδωλα.

<p>Ο Θεός φροντίζει τον κόσμο</p>	<p>Θεία Οικονομία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τις τρεις φάσεις της Θείας Οικονομίας. • Να συσχετίζουν τον Ιωνά με τον Χριστό και τον πανανθρώπινο χαρακτήρα της σωτηρίας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Θα σου πω μια ιστορία...: Σούπερ ήρωες. <p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα: Ο φυσικός κόσμος και ο Θεός. • Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Οι Προφήτες αναγγέλλουν τον Χριστό. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διήγηση κειμένου από άλλη προοπτική: Η προσκύνηση των μάγων ως προετοιμασία των εθνών. • Οπτικοποίηση: Οί ούρανοι διηγούνται δόξαν Θεοῦ. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Θετικό/Αρνητικό: Οι τρεις φάσεις της Θείας Οικονομίας. Οι μαθητές/-τριες τοποθετούνται θετικά/αρνητικά.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων: Μελέτη περίπτωσης: Ο Ιωνάς, η ιστορία του, η σημασία της.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Ιωνάς. • 6 σκεπτόμενα καπέλα: Η γνωριμία με τον Θεό. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Μετασηματισμοί της ιστορίας του Ιωνά στη θρησκευτική και λογοτεχνική παράδοση.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάλογη σκέψη: Εικόνες και σκηνές με αφορμή την ιστορία του Ιωνά. • Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού/Μαθησιακό
--	-------------------------------	--	---

Ο Θεός φροντίζει τον κόσμο			ημερολόγιο): Ο Θεός φροντίζει για όλους τους ανθρώπους.
----------------------------	--	--	---